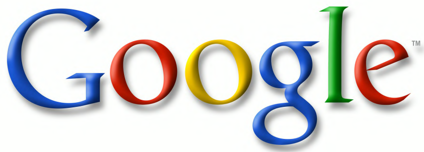

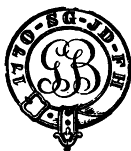

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
VE
RI
TAS
CHRISTO ET ECCLESIAE

GENERATIONER.

SKUESPIL I TRE AKTER

AF

EINAR CHRISTIANSEN.

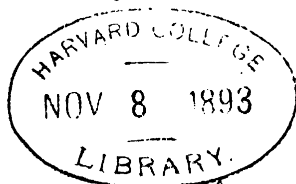

KJØBENHAVN.

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN).

GRÆBES BOGTRYKKERI.

1889.

HARVARD COLLEGE
NOV 8 1893
LIBRARY.

GENERATIONER.

PERSONERNE.

GENERAL KOLL.
GENERALINDEN.
FLEMMING, cand. polyt., } deres Børn.
ARENDSE, }
Dr. jur. JELLINGE, Folkethingsmand.
Cand. jur. BAVELSE.
Cand. med. FABRICIUS.
Cand. phil. STRØM.
Billedhugger BALLE.
Student LØNNE.

Stedet: Kjøbenhavn og Omegn. Tiden: vore Dage.

FØRSTE AKT.

Flemmings Værelse, elegant møbleret. I Baggrunden Dør til Generalens Lejlighed. Til højre Udgangsdør, til venstre i Forgrunden lille Dør til Flemmings Sovekammer. Bord midt paa Gulvet, herpaa Bøger. Stole omkring. Paa Baggrundsvæggen til højre Bogskab, til venstre et andet Skab. I Forgrunden til højre Kakkelovn. Foran denne en Chaiselongue. Mod Væggen til venstre et Skrivebord, foran dette en Stol. I Baggrundshjørnet til højre en stum Tjener. Meget paa Væggene.

Formiddag.

FØRSTE SCENE.

Dr. Jellinge. Generalinden.

DR. JELLINGE

(sidder i Overfrakke ved Bordet og læser i en Bog. Hans Hat ligger ved Siden af.)

GENERALINDEN

(fra Baggrunden).

Hvad? Dr. Jellinge? sidder De her? (Rækker ham Haanden.)

DR. JELLINGE

(rejser sig).

Jeg vilde gjerne tale et Par Ord med Deres Søn, Frue. Han maa vel snart komme hjem.

GENERALINDEN.

Ja, hans Frokost staaer og venter paa ham. Men De maa lægge Deres Frakke! — eller De synes maaske, her er for koldt? (Mod Kakkelovnen.) Ak ja, den Magasinovn sluger alt, hvad man putter i den, som en Moloch, og dog raaber den bestandig paa mere. (Løfter Kulkassen for at fylde mere i Ovnen.)

DR. JELLINGE
(hoster).

Foraaret kommer sent i Aar. — Nej, Frue, lad dog mig. (Hen til hende.)

GENERALINDEN.

Vist ikke. Jeg kan godt selv. (Da han vil tage fat.) Nej, De maa ikke. Husk paa, De har et svagt Bryst, De skal skaanes. (Helder Kul ud og sætter Kassen.)

DR. JELLINGE.

Jeg misunder Dem Deres Kræfter, Frue. (Tager Frakken af.) Ja, saa benytter jeg mig af Deres Tilladelse. Det maa være herligt saaledes som De Aar efter Aar at kunne putte tre hundrede og fem og tresindstyve Dage i Lommen, som om det var Minuter. En Dame har den Alder, hun seer ud til at have. Fruen har endnu ikke naaet de tredive.

GENERALINDEN.

Og De, Dr. Jellinge? En Mand har den Alder, som han vil have. (De sætte sig begge ved Bordet.)

Dr. Jellinge.

Ak, Gud hjælpe mig! naar Hosten begynder, bliver jeg firs, hvad enten jeg saa vil eller ej.

Generalinden.

Da er De dog tidt langt ungdommeligere end Flemming.

Dr. Jellinge.

Ja, Folk af vor Generation er og bliver store Børn, Frue. Vore Fædre har altid havt den Alder, som de skulde have for at udfylde den Plads, hvor der var noget at udrette. Som Følge deraf staa vi bestandig i Stampe. Den Skjæbne har nu gjort den unge Generation angst. Det er derfor, den bliver saa tidlig voxen.

Generalinden.

— maaske for tidlig.

Dr. Jellinge.

Jeg troer ikke. Lad være, at dens Ord tidt er umodne. Forholdene giver den Ret til at komme med dem. Der er Blomstrekraft i de røde Vildskud, Frue. Vi har altfor længe maattet nøjes med gamle, kuldskære Georginer. Jo friere Ungdommen bekjender, des gladere er jeg. Og det, skjøndt det tidt er mig, man gjør ansvarlig for dens Ubesindigheder.

GENERALINDEN.

Ja fy, Hr. Dr. De har mange unge Sjæle paa Deres Samvittighed og et Par gamle med. De er værre end den Onde selv.

DR. JELLINGE.

Og dog et saare skrøbeligt Menneske.

GENERALINDEN.

— Det er sagtens for at tale med Flemming om hans nye Bog, at De er kommen?

DR. JELLINGE.

Baade om den — og andre Ting.

GENERALINDEN.

De kan jo nok forstaa, at jeg finder Bogen fortræffelig.

DR. JELLINGE.

Den betegner et stort Fremskridt. Navnlig Forholdet mellem Mand og Kvinde har han behandlet yderst originalt. Man trængte just der til et stærkt Ord. Det har han givet.

GENERALINDEN.

Ja, Forholdet mellem Mand og Kvinde er jo —

DR. JELLINGE.

— det eneste Forhold i Verden, Frue. Det er det, som giver enhver Tid dens Physionomi.

Alle andre Forhold, religiøse, sociale bunder i det, og det er det, som opdrager Børnene.

GENERALINDEN.

Det er forbavsende, saa godt Flemming kjender Kvinden.

DR. JELLINGE.

Det er ganske naturligt, naar man husker paa, hvor inderligt et Samliv De og han altid har ført.

GENERALINDEN
(smiler).

Undskyld, Hr. Dr., i dette Tilfælde kan der virkelig ikke være Tale om mig.

DR. JELLINGE.

De misforstaaer mig, Frue. Jeg mener ikke, at det er Dem, han har skildret. Jeg taler kun om, at det er det fortrolige Forhold til Dem, han skylder sit fine Blik og sin sarte Sans for, hvad der rører sig i en Kvindes Sjæl. De har ikke sat Strengene paa hans Instrument; men Sangbunden i det er Deres Værk.

GENERALINDEN
(tøvende).

Sig mig en Gang — — kjender De hende, som han har skildret?

DR. JELLINGE.

Ja.

GENERALINDEN.

Og synes om hende?

DR. JELLINGE.

Ja. Hun er et Menneske baade med Forstand og Hjerte.

(Kort Pavse.)

GENERALINDEN.

— Men det er sandt, det maa jeg dog fortælle Dem. Veed De, hvem der for Øjeblikket har faaet Bogen til Gjennemlæsning?

DR. JELLINGE.

Nej.

GENERALINDEN.

Generalen. Det er min Skyld. Jeg syntes, Flemming burde vise sig lidt imødekommende; saa bad jeg ham give sin Fader Bogen, inden han sendte den til Afskriveren.

DR. JELLINGE.

Generalen vil neppe synes om den.

GENERALINDEN.

Ak nej, jeg frygter ogsaa, det er spildt Ulejlighed. Naar De tænker Dem, at, siden Koll kom hjem fra sin Baderejse — det er nu snart ni Maaneder siden — har han ikke sat sine Fødder her i Flemmings Værelse.

DR. JELLINGE
(trækker paa Skuldrene).

Hver Tid har sit Kors. Vor Tids er Familiekorset.

GENERALINDEN
(som har rejst sig).

Ja, De kan sagtens tage Sagen let, De, som selv ingen Hjem har —

DR. JELLINGE.

Nej — desværre.

GENERALINDEN.

Om Forladelse! det var tankeløst af mig. Men man hører aldrig Tale om Deres Hustru — saa glemmer man let — — hun er bestandig lige syg?

DR. JELLINGE.

Hun retter sig aldrig. Tænker jeg mig et Hjem, tænker jeg mig det ikke i Forening med hende. — Men det var Flemming, vi kom fra. Det er et stort Held for ham, at han har Dem paa sin Side. Uden Dem vilde han neppe have Mod til at være sin Overbevisning bekjendt.

GENERALINDEN.

Hm — om det er til Held for ham — det siger nu De! — ja, ja, han har mig i hvert Fald, og jeg bliver hos ham. I hans Fremtid ligger min Opgave.

DR. JELLINGE
(rækker hende Haanden).

Tak, Frue.

GENERALINDEN.

De seer daarlig ud idag, og Deres Haand ligefrem ryster.

DR. JELLINGE.

Ja, jeg har hostet slemt i Nat.

GENERALINDEN.

Jeg er tidt saa angst for Dem.

DR. JELLINGE.

Hvorfor det? tager Forsynet sig ikke af mig, hvad det vel neppe gjør, saa gjør jeg det selv. Jeg hører til de Mennesker, der vil leve.

GENERALINDEN.

Der er Flemming.

ANDEN SCENE.

Forrige. Flemming.

FLEMMING
(fra højre i Overtøj).

Dr. Jellinge! — Undskyld, hvis De har ventet. God Dag, Mor.

GENERALINDEN.

God Dag, min Dreng.

DR. JELLINGE.

I saa behageligt Selskab kan der aldrig være Tale om at vente.

FLEMMING.

Nej, jeg veed nok, De og Moder! naar De to først begynder — (Lægger sit Overtøj ind i Sovekammeret.)

GENERALINDEN.
(taler ind til ham).

Du er vel sulten, Flemming?

FLEMMING
(indefra).

Skrubsulten.

GENERALINDEN.

Jeg skal hente din Frokost. (Ud i Baggrunden.)

FLEMMING
(kommer fra Sovekammeret).

Naa, det glæder mig, at Tiden ikke er falden Dem lang.

DR. JELLINGE.

Jeg kom selv en halv Time for tidlig, troer jeg.

FLEMMING.

De er en Skjelm, Hr. Dr. Det ender med, at De gjør min stakkels Moder til en komplet Ildtilbeder.

DR. JELLINGE.

Vi talte om Dem.

FLEMMING.

Ja, ja! at mine Venner ogsaa er hendes, er min største Glæde, det veed De nok.

GENERALINDEN

(fra Baggrunden med en Bakke, hvorpaa Frokost, Vin og Glas, som hun sætter paa Bordet).

Værs'go', min Ven. Hr. Dr., et lille Glas Vin?

DR. JELLINGE.

Tusind Tak.

GENERALINDEN.

Ja, Herrerne har maaske Hemmeligheder —

FLEMMING.

Paa ingen Maade, Mor. Sæt Dig ned og lad os have det lidt hyggeligt. Jeg veed ikke noget bedre end at sidde saaledes i en lille lun Kreds og snakke med et Par gode Venner. (Spiser.) Man maa for mig beholde al Verdens Guld og Ære, naar jeg blot maa beholde min Hule og Jer to.

Dr. Jellinge
(for hvem Generalinden skjænker).

Stop lidt, kjære Ven. Man har ikke Lov til at trække sig tilbage for at hvile paa sine Laurbær, før man har vundet dem.

Flemming.

Jeg bryder mig ikke om de — Bær.

Generalinden.

Jeg kjender Dig: naar Du har endt et Arbejde, faaer Du gjerne en modløs Periode. Eller — der er maaske hændt Dig et eller andet, som — —?

Flemming.

Ikke det mindste. Jeg har kun læst Bladene; de gjør mig altid melankolsk. Ikke et ærligt Ord for en Sags Skyld, men tusinde uærlige Ord for Personers Skyld. Hele Kjøbenhavn er svinebunden i Partiskhed. (Spiser.) Det er fælt, som Reaktionen tager Overhaand i den sidste Tid, Dr.

Dr. Jellinge.

Lad den kun det. Vi klarer nok Skærene, naar vi blot giver Tid. Ligesom der er meget i den Luft, vi indaander, som vi ikke seer, saaledes er der ogsaa i den aandelige Atmosfære mange smaa Atomer, som ganske stille gaa deres Gang.

FLEMMING.

Det er den Stilhed, som irriterer mig. Vi trænger til et vældigt Brag, som kunde faa det hele til at ramle sammen.

GENERALINDEN.

Ja det maa vel ogsaa komme.

DR. JELLINGE.

Naar De længes saa meget efter Begivenheder, Flemming, saa — — har De tænkt paa, hvad vi talte om forleden Dag?

FLEMMING.

Ja, jeg har, men —

DR. JELLINGE.

Men —

GENERALINDEN.

Hvad er der Tale om?

FLEMMING
(rejser sig).

Dr. Jellinge mener, jeg bør stille mig — nu ved Valgene.

GENERALINDEN
(ligesaa).

Som Folkethingsmand?

DR. JELLINGE.

Jeg har allerede bragt Sagen paa Bane for mine Meningsfæller i Thinget. Man har Tillid til Dem, for det første fordi Deres Program er ærligt og klart; for det andet, fordi jeg anbefaler Dem.

FLEMMIMG.

Jamen — jeg er ikke Taler.

DR. JELLINGE.

Vist saa. De har jo baade i Arbejderforeningen og andre Steder —

FLEMMING.

Jamen — jeg er ikke — begejstret.

DR. JELLINGE
(forbavset).

Begejstret?

FLEMMING.

Ja, jeg synes, at naar man, saa ung som jeg er, giver sig ind paa en politisk Løbebane, saa maa man være begejstret.

DR. JELLINGE.

Gjengangertanker fra 48! hvis Begejstring skulde være en Betingelse sine qva non for at blive Folkethingsmand, saa — — hm, den Sygdom lider de just ikke meget af deroppe.

FLEMMING.

Netop derfor.

GENERALINDEN.

Jeg synes, Du skulde, Flemming.

FLEMMING.

Men hvad troer Du, — Fader vilde sige?

DR. JELLINGE.

Hør nu engang, Flemming — naar De selv bringer dette delikate Emne paa Bane, saa tillad mig at sige min Mening om det. De kan være vis paa, at er der noget, der vil gavne vor Sag, saa er det just det, at en ung Mand som De, gammeldags opdraget, Aristokrat af Fødsel, af udmærket Familie, træder op som Forkæmper for det nye og bryder med enhver Tradition. Jo smerteligere Bruddet er, des vægtigere bliver det Lod, som De lægger i Vægtskaalen. Kan ikke det Syn paa Sagen give Dem en vis Begejstring?

FLEMMING.

Hvad siger Du, Mor?

GENERALINDEN.

Et Brud vil jo være forfærdeligt.

DR. JELLINGE.

Men er Forholdet ikke allerede saa spændt, at —

FLEMMING.

Og saa er der eet endnu: den Kreds, hvori De ønsker, jeg skal stille mig, er — Faders gamle Kreds. Den har før valgt — kaaret ham.

GENERALINDEN.

Hvad siger Du?

DR. JELLINGE.

Just derfor er der Udsigt til, at den ogsaa vælger Dem. Jeg er overbevist om, at De, netop De vil kunne faa hele Stemningen paa Deres Side. — Ja, jeg vil naturligvis ikke lægge noget Pres paa Dem. Men Valgene falder om en Maanedstid. Ønsker De at optræde som Kandidat, maa Sagen forberedes.

(Det har banket paa Udgangsdøren.)

GENERALINDEN.

Det banker, Flemming.

FLEMMING.

Hvem kan det nu være? **(Lukker op.)**

TREDIE SCENE.

Forrige. Fabricius. Bavelse.

(FABRICIUS og BAVELSE fra højre.)

FABRICIUS.

Kommer vi til Ulejlighed?

FLEMMING.

Nej, værs'go!

FABRICIUS
(til Generalinden).

Ja, Frue, siden man altid kan være sikker paa at træffe Dem her, kan det ikke undre Dem, at vi saa tidt løber Deres Søn paa Dørene.

GENERALINDEN.

Jeg er ud over den Alder, hvor man tager imod Komplimenter.

FABRICIUS.

Om Forladelse, Frue; det er just Damer i Deres Aar, der sætter Pris paa Ridderlighed. De unge Piger nutildags opfatter snarere Herrernes Galanteri som Uartighed. De føler sig krænkede, naar man ikke behandler dem som Ligemænd. — Har jeg ikke Ret, Bavelse?

BAVELSE.

Formodentlig. Det har de fleste Mennesker. (Til Flemming.) Kommer Du i «Libertas» i Aften? Foredrag om de oldenborgske Kongers udenrigske Politik efter Christian den fjerde.

FLEMMING.

Hvis jeg faaer Tid.

BAVELSE.

Hvem har Tid? Jeg mindst af alle; jeg skal i tre Møder og to Udvalg forinden, men jeg kommer alligevel.

GENERALINDEN.

Alt det, De udretter!

BAVELSE.

Udretter? ikke det mindste, Frue. Hvem udretter noget? Jeg duer aldeles ikke til nogetsomhelst; men jeg skal, jeg kan ikke slippe. Man tvinger mig ind i alle mulige Kommissioner og Bestyrelser, fordi ingen andre gider være i dem. Og saa er jeg saa skikkelig at give efter. — Det er sandt; jeg har en Subskriptionsliste i Lommen. (Tager den frem.) Jubilæum for en gammel Skomager, som er blevet ved sin Læst i halvhundrede Aar! Fruen tegner sig vel for en lille Skjærv.

GENERALINDEN.

Jeg troer saamænd, jeg vil holde Jubilæum for min gamle Kommode een af Dagene.

FLEMMING.

Ja, leve Jubilæerne! leve Livsglæden! i os selv finder vi den ikke.

BAVELSE.

Nej, det veed Gud!

FLEMMING.

Saa maa vi grave den op af Jorden. Gud veed, om der er nogen, der vil holde Jubilæum for os om halvhundrede Aar.

BAVELSE.

Til den Tid er jeg da i ethvert Fald fri for at rende med Indbydelserne. (Til Generalinden, som har tegnet sig paa Listen.) Takker paa Skomagerens Vegne, Frue. (Vender sig.) Naa, Flemming, skal Du saa ind i Thinget?

FABRICIUS.

Hvad behager?

BAVELSE.

Aa, det skal være en Hemmelighed! —

FLEMMING.

Paa ingen Maade. For jeg vil ikke.

BAVELSE.

Du maa.

FLEMMING.

Hvorfor?

BAVELSE.

For ellers maa jeg. En af os maa devovere sig. Det kan være godt nok med de Bønder; men vi maa s'gu ogsaa gjøre noget, Flemming. Gud fri og frels! det skylder vi. Jeg vil nødig paatage mig mer, end jeg allerede har; derfor beder jeg

Dig. Jeg har en Tale liggende. Den skal Du gjerne faa til Laans.

FABRICIUS.

Det er noget nyt, Flemming, at Du er bleven Politiker.

DR. JELLINGE.

Vi er alle Politikere nutildags.

FABRICIUS.

Med Deres Tilladelse, Hr. Dr., vi er tværtimod Specialister.

GENERALINDEN.

Ja, De taler nu som Læge; men seer De: Flemmings Evner, Flemmings Opgave fører just med sig, at han maa være alsidig.

FABRICIUS.

Jeg har to Specialiteter: Hjertelidelser og Lejlighedsviser. Jeg kan umulig overkomme mere.

BAVELSE

(som har skjænket sig et stort Glas Vin).

Skal vi saa drikke et Glas for Hr. Folkethingsmand Flemming Koll?

FLEMMING.

Vrøvl.

Bavelse.

Mine Herrer! det er svært at leve nutildags! Man maa altid være forberedt paa det værste, og saa hænder der dog som oftest slet ingen Ting.

Fabricius.

Det er s'gu det allerværste.

Flemming.

En opmuntrende Begyndelse.

Bavelse.

Det kan ikke nytte at skjule Sandheden. Jeg seer ikke lyst paa din politiske Fremtid. I de første ti Aar vil der formodentlig slet ikke ske nogensomhelst Forandring med nogetsomhelst. Og naar de ti Aar er gaaet, er Du allerede ude over den spændstige Alder. Du vil da have ofret Tidens Tragedie dine bedste Aar, og Resten af dit Liv vil Du tilbringe med at ærgre Dig over denne sørgelige Tildragelse. Ikke desmindre er det din Pligt at stige ned i det tomme Rum med Aladdins-Tro. Naar Du siden kommer op igjen, skal Du faa Lov til at gaa rundt med Martyrmine. Det er alt. Du burde blive Ridder af Danebroge; men Du bliver det ikke. Du faaer ikke engang en russisk Orden. Skaal. (Drikker ud.)

FLEMMING.

Der skeer Dig stor Uret, Johan, om det ikke bliver Dig, der kommer ind i Thinget. Du har Resignation til at bære den Skjæbne. **(Det har atter banket.)** Hvad er det? Der er fler endnu. **(Lukker op.)**

FJERDE SCENE.

Forrige. Balle. Strøm. **(Kort efter)** **Arendse.**

(BALLE og STRØM fra højre.)

FLEMMING.

Det er brillant. Vi maa have en Flaske Vin til. **(Henter under det følgende Vin og Glas fra Skabet tilvenstre.)**

BALLE.

Vi gik forbi. Saa drev vi op.

(De ankommende vexle Hilsener med de tilstedeværende. BALLE sætter sig i Chaiselonguen, hvorfra han ikke rører sig.)

GENERALINDEN
(til Dr. JELLINGE).

Hvor tidt maa jeg ikke mindes min Faders Studereværelse, naar jeg tilbringer min Formiddag her. Der gik ogsaa alt til i Frihed og Lighed. Jeg følger en god gammel Tradition, Dr. **(Over til de andre Herrer.)** Herrerne maa endelig ryge, om De har Lyst. For min Skyld maa Ingen genere sig. **(Cigarerne tændes. Der skjænkes Vin.)**

ARENDSE
(lydløst fra Baggrunden, til Generalinden).

Mor —

GENERALINDEN.

Arendse!

ARENDSE.

Fader er kommen hjem.

GENERALINDEN.

Har han spurgt efter mig?

ARENDSE.

Jeg sagde, Du var ude.

GENERALINDEN.

Jeg kommer strax.

ARENDSE
(mod Baggrunden).

FABRICIUS
(standser hende).

Vil De gaa?

ARENDSE.

Naturligvis.

FABRICIUS.

Hvorfor naturligvis?

ARENDSE
(med et Blik paa Selskabet).

Jeg er slet ikke — begavet.

FABRICIUS.

Mer end tilstrækkelig til at underholde en Idiot som mig.

ARENDSE.

Tak. – Jeg forstaaer mig ikke paa Komplimenter. Undskyld. (Ud i Baggrunden.)

FEMTE SCENE.

Forrige (uden ARENDSE).

STRØM
(til Generalinden).

Det er sandt: maa jeg bringe Fruen min Lykønskning til den sidste Nyhed.

GENERALINDEN.

Hvilken?

STRØM.

Deres Søns Kandidatur.

GENERALINDEN.

De veed ogsaa?

STRØM.

Det staaer i Avisen.

GENERALINDEN.

Har Du hørt, Flemming? det staaer i Avisen.

FLEMMING.

Saa skulde da ogsaa Pokker —

STRØM
(tager en Avis frem).

Se her — med smaat Tryk. Efter Forlydende —

FLEMMING.

Herre Gud, saa faaer Fader det jo at vide, og saa — — Hvem i Alverden kan have begaaet den Indiskretion?

BAVELSE.

Jeg kan ikke bestemt huske; men det er rimeligvis mig. Jeg kan s'gu ikke holde tæt, og har heller aldrig sagt, jeg kunde. Herre Gud! jeg har to Fornøjelser her i Livet: at nyse og at løbe med Hemmeligheder — dem maa I ikke tage fra mig.

FLEMMING.

Jamen, kjæreste Johan! Du bereder mig de allerstørste Ubehageligheder.

DR. JELLINGE
(til Generalinden).

Afgjørelsen rykker nærmere, Frue.

BAVELSE.

Din Fader læser jo ikke Strøms Smudsblad.

FLEMMING.

Folk fortæller ham det.

STRØM.

Hold nu op. I har Fjender nok, I kan skjændes med.

FLEMMING.

Jamen, jeg kan dog ikke finde mig i, at han ene og alene paa løse Rygter — ikke engang til min Moder havde jeg talt om Sagen.

BAVELSE.

Jeg troede ikke, Du var bange for din Fader, Flemming. Du har jo Penge nok selv.

GENERALINDEN.

Her er slet ikke Tale om at være bange. Her er Tale om, hvad der gavner eller skader Sagen. Megen utidig Snak kan fordærve selv den sikreste Succes.

BAVELSE.

En Succes, som ikke er forberedt, falder langt snarere til Jorden. Men Himlen bevare min Mund. Ellers kan den være god nok til Talerør. Skulde jeg summere op alle de Tilfælde, hvor man ligefrem har b e d t mig, bedt mig om at løbe Byen rundt. Men Verden lønner ikke anderledes. Farvel, Frue, Farvel, mine Herrer. (Mod højre.)

GENERALINDEN.

Hvad skal det sige? Det er da ikke Deres Alvor? Vær saa god, De faaer ikke Lov til at gaa herfra, før De har drukket et Forsoningsbæger baade med mig og min Søn. De veed nok, her i Kredsen taales ingen Mislyd.

STRØM
(med Glas i Haanden).

Generalinden har Ret. — Mine Herrer! — Denne Stue er en Helligdom, hvis Stemning det er vor Pligt at værne om. Det er her, vi henter Kræfter til Kampen. Ve over den, som formørker disse Vægges Poesi, og hil de to, som her har bygget et Asyl for os stakkels Røvere, der vilde gaa til Grunde i Had og Bitterhed, om man ikke af og til venligt strøg os ned ad Kinden.

BAVELSE.

Bravo, Strøm. Maa jeg saa bede om et lille Klaps, Frue.

DR. JELLINGE
(ligeledes med Glas).

Tillad mig at fortsætte Deres Skaal, Strøm. Røvere, sagde De. Det er just Ordet. Det er rene Kanibaler, De har rakt Haanden, Frue. Det veed De godt selv. Men just fordi De veed det, har Deres Haandtryk saa meget Værd. Som oftest staaer Kvinden mistroisk og uforstaaende overfor det republikanske Element hos sit Barn.

Kampskriget mod Autoriteten opfatter hun som et Kampskrig mod sig selv. Kun sjelden er hun saa klog, at hun istemmer Skriget, i fuld Bevidsthed om, at kun Haand i Haand med sin Søn bevarer hun Magten over ham, det vil sige hans Fortrolighed. Det Skrig har De vovet Frue, og det er det, vi alle takker Dem for. Jeg veed ingen Magt i Verden, saa spirefrodig og saa levende stærk som en Moders, der lever i fuld Forstaaelse med sin Søns Ideer. Hun bærer den ene Tid over i den anden, hun føjer Generationerne sammen, tyst, skjønt og harmonisk. Det saae lykkeligere ud iblandt os, hvis alle Kvinder var som De, Frue.

BALLE.

Bravo!

(Alle flokkes med deres Glas om Generalinden.)

GENERALINDEN.

Jeg fortjener hverken Ros eller Tak, fordi jeg følger den stærkeste Stemme i mit Bryst, Naturens Stemme, som taler Kjærlighedens varmeste Ord. Flemmings Stue er mit andet Hjem. Strøm talte om disse Vægges Poesi. Jeg takker alle dem, som bringer den med sig. (Til Flemming.) Dig ikke mindst.

FLEMMING.

Min søde Mor!

(Almindelig Klinken.)

SJETTE SCENE.

Forrige. Generalen.

GENERALEN
(fra Baggrunden, standser forbavset. Kort Pavse. Gaaer saa frem.)

Undskyld, mine Herrer!

FLEMMING.

Far!

GENERALINDEN
(samtidig).

Koll!

GENERALEN.

Kommandør Borg og Kone vilde gjerne hilse paa Dig.

GENERALINDEN
(har fattet sig).

Strax. — De undskylder, mine Herrer!

GENERALEN
(byder hende Armen).

De undskylder, mine Herrer! **(Ud i Baggrunden med Generalinden.)**

SYVENDE SCENE.

Dr. Jellinge. Flemming. Bavelse. Fabricius. Strøm. Balle.

(Lang Pavse.)

BALLE
(som ikke har rejst sig).

Fandens flov Historie!

FABRICIUS
(til Flemming).

Hvorledes gik det til?

FLEMMING.

Jeg veed ikke. Han kommer jo ellers aldrig herind. Han maa have faaet Nys om — —

BAVELSE
(seer paa Uhret).

Gud fri og frels! nu maa jeg afsted. De sidder altid og falder i Søvn i Bestyrelsesmøderne, naar jeg ikke er med. Adjø.

DR. JELLINGE.

Vi følges ad. — Et Ord, Flemming! (Tager ham afsides.) Blot rolig, fornem! Og fremfor alt: fast. Giv ikke et Haarsbred efter. De har jo Deres Moder paa Deres Side. Hils hende fra mig. Jeg beundrer hende ligesaa højt, som jeg beklager hende dybt. — Farvel. Vi sees i Morgen. (Ud tilhøjre med Bavelse.)

BALLE
(rejser sig).

Skal vi drive af, Strøm?

FLEMMING
(til Strøm).

Dementer det Rygte, som cirkulerer. Det er mig i allerhøjeste Grad ubehageligt —

STRØM.

Snak. Hvorfor det? Der skal netop tales om det. Ellers kniber Du ud.

FLEMMING.

Det gjør jeg i hvert Fald.

STRØM.

Men det faaer Du ikke Lov til. Død og Pine, naar Du bliver Rigsdagsmand — saa faaer vi nyt at høre. Bare det, at din egen Fader rimeligvis vil pibe af Dig paa Valgmødet. Det er s'gu noget af det genialeste!

FLEMMING.

Du skulde ikke spøge med sligt.

STRØM.

Det er ramme Alvor! Sikket Sjov! sikke Slagsmaal! Det er det, vi trænger til.

FABRICIUS.

For mig gærne, hvis De har Lyst til at faa Prygl!

STRØM.

Tak, jeg nøjes med at referere dem.

FABRICIUS.

Folk nutildags kan behøve alt det Blod, de ejer. De har ikke Raad til større Aareladninger.

STRØM.

Revolutionen kommer alligevel.

FABRICIUS.

Med Forlov: hvad De vil opnaa ved den Revolution?

STRØM.

Det skal jeg sige Dem, naar vi træffes paa Barrikaderne.

FABRICIUS.

Snarere i Lazarettet, naar jeg amputerer Dem.

STRØM
(til Flemming).

Ve Dig, hvis Du kryber i Skjul for din Faders Uniform.

FLEMMING
(til Balle).

Kom snart herop igjen, Balle. Du tier saa rart stille. — Farvel.

(STRØM og BALLE ud tilhøjre.)

OTTENDE SCENE.

Flemming. Fabricius.

FLEMMING.

Det var jo en net Scene, den!

FABRICIUS.

Naar sligt kan hænde, maa din Moder holde sig herfra. Hun bliver kompromitteret.

FLEMMING.

Ja, af Fader.

FABRICIUS.

Din Fader er s'gu den, der har Ret.

FLEMMING.

Har Fader?

FABRICIUS.

Ja. De Par Maaneder han og din Søster var i Udlandet, kunde det gaa an, at din Moder levede med os, her. Men nu, da han er kommen hjem — — Naar han ikke kan lide Klikken, er det komplet i sin Orden, at han ikke vil have sin Kone ind i den.

FLEMMING.

Det var ogsaa forbistret, han just skulde komme i det Øjeblik.

FABRICIUS.

Nachspillet bliver endnu det artigste, som Holberg siger. Maa jeg give Dig et godt Raad: kom ham i Møde. Livet er ikke behageligere, end man selv gjør sig det. Tænk, hvor Du kan

have det dejligt, om Du blot vil give ham en lille Smule mere Ret, end han har.

FLEMMING.

Blot han vil give mig den Ret, jeg har.

FABRICIUS.

Hvad opnaaer Du ved at sætte din Ret igennem? Det er dog rene Ubetydeligheder, I skjændes om: højre og venstre, Religion og Fritænkeri, Ægteskab og fri Kjærlighed. For Fanden — der er s'gu til syvende og sidst meget lidt Forskjel paa de Ting. Du opnaaer derimod uendelig meget ved at give efter.

FLEMMING.

Ja, jeg opnaaer, at hele min moralske Habitus gaaer rabundus.

FABRICIUS.

Det veed jeg ikke, hvad er, men jeg veed, hvad Familievrøvl er. Og jeg veed, at der er ingen Gift, der fortærer saa nederdrægtig lumsk som den.

NIENDE SCENE.

Forrige. Arendse.

ARENDSE

(fra Baggrunden).

Undskyld — jeg troede, Du var alene. **(Vil gaa.)**

FABRICIUS.

Gjør mig den Tjeneste at blive, Frøken. Maa jeg have Lov til at gjøre Dem et Spørgsmaal? Har De Tillid til mig? Maa jeg have Lov til at overbevise Dem om, at De bør have Tillid til mig?

ARENDSE.

Hvorfor ønsker De saa meget, at jeg skal have Tillid til Dem?

FABRICIUS.

Fordi jeg er Deres Forbundsfælle.

ARENDSE.

Forbundsfælle?

FABRICIUS.

Mod ham.

ARENDSE.

Veed Du noget af, at vi er Fjender, Flemming?

FABRICIUS.

De forstaaer jo godt, hvad jeg mener.

ARENDSE.

Maaske. Men jeg foretrækker at lade, som om jeg ikke gjør det.

FABRICIUS.

Hvorfor?

ARENDSE.

For at forhindre Dem i at begaa en Indiscretion.

FLEMMING.

Du gjør ham Uret, Arendse.

FABRICIUS
(bukker ironisk).

Jeg er ikke konservativ, det er sandt. Men jeg gjør ikke desto mindre Fordring paa at være et velopdragent Menneske med sund Dømmekraft, varmt Hjerte og god Villie, som De godt kan være bekjendt at tale med, Frøken.

ARENDSE
(usikker).

Hvad mener De? Jeg forstaaer mig aldeles ikke paa Politik.

FABRICIUS.

Muligvis ikke. Men ikke desto mindre eller maaske netop derfor er De det mest konservative Menneske, jeg kjender. Jeg anbefaler mig. — Adjø, Flemming. Lad mig nu se, Du lægger Dig mine Ord paa Sinde. (Ud tilhøjre.)

TIENDE SCENE.

Flemming. Arendse.

ARENDSE.

Blev han fornærmet? Det gjør mig ondt, hvis jeg har stødt ham; men det piner mig saa forfærdeligt, naar fremmede gjør Hentydninger til vore Forhold her i Hjemmet.

FLEMMING
(op og ned).

Du veed vel, at Generalen kom herind?

ARENDSE.

Om jeg veed det! Der er den forfærdeligste Scene mellem Fader og Moder inde i Spistestuen.

FLEMMING.

Er Kommandør Borgs da gaaet?

ARENDSE.

Kommandør Borgs —? Her har ingen Visitter været, det jeg veed.

FLEMMING.

Generalen løj altsaa.

ARENDSE.

Jeg kunde jo se det paa Fader, da han kom hjem, at der var en Storm i Vente. Derfor gik jeg ogsaa strax herind for at advare Moder. Men Moder blev.

FLEMMING.

Ja, for Moder er heldigvis saa fornuftig at mene, at hun har Lov til at tale med mine Venner.

ARENDSE.

Det kommer an paa, hvorledes det skeer. Jeg vil sige Dig, jeg blev ogsaa stødt, da jeg før kom herind og saae hende staa her mellem alle disse —

FLEMMING.

Naa, alle disse —

ARENDSE.

Wühlere!

FLEMMING
(smiler).

Hm!

ARENDSE.

Ja, der er noget simpelt ved de Mennesker. Jeg veed ikke, hvori det ligger. Jeg troer — i deres Blik — som de seer paa een! De tilhører en anden Race Mennesker end den, jeg kjender.

FLEMMING.

Du er din Faders Datter, det skal jeg love for.

ARENDSE.

Moder stod just og talte med denne Dr. Jellinge. Veed Du, hvad Frøken Blum spurgte mig om

igaar — om, hvorvidt det var sandt, at — Dr. Jellinge omgikkes min Moder, men ikke min Fader. Og hun ledsagede sit Spørgsmaal med et Smil, som — — aa, jeg kan ikke sige Dig, hvad jeg følte ved det Smil.

FLEMMING.

Nej, hør nu Arendse. Det er ligefrem latterligt.

ARENDSE.

Latterligt, at man smiler ad Moder paa den Maade!

FLEMMING.

Naar der er saa lidt Grund til det.

ARENDSE.

Jeg føler det som en Skam, naar Fader og Moder ikke lever godt sammen.

FLEMMING.

Fordi de skjændes en Smule —

ARENDSE.

Det er mer end det. Siden Fader og jeg kom hjem fra Udlandet, er der skeet en Forandring til det værre. Og derfor tigger og beder jeg Dig, Flemming, gjør, hvad Du kan, forat vi kan faa det fredeligt herhjemme. Tænk, om vi engang igjen kunde faa et hyggeligt Middagsmaaltid. Vi sidder jo og sluger Maden i os, som om det var

Klipfisk altsammen, og vi tør knap bede hinanden om et Stykke Brød.

FLEMMING.

Ja, hvis er Skylden?

ARENDSE.

Lad os alle tage Skylden.

FLEMMING.

Lad os give den Skylden, som har den, Fader; Fader, som aldrig gjør andet end haane og drille mig ved enhver Lejlighed. Jeg kan ikke gaa med en Skjorteknap, som er forskjellig fra hans, uden at han strax falder over mig med de skrækkeligste Beskyldninger for Demoralisation og Mangel paa Disciplin.

ARENDSE.

Aa, det er jo til at le ad.

FLEMMING.

Ja, Gud naade mig, hvis jeg leer!

ARENDSE.

Men er Du da slet ikke stolt af Fader? en Mand, der indtager en saadan Stilling som han, der fører sig som han, seer ud som han! jeg synes formelig, jeg bliver en hel lille Prinsesse, blot han tager mig under Armen.

FLEMMING.

Ja, undskyld, vi Mandfolk forelsker os nu kun i en smuk Uniform, naar vi selv har den paa.

ARENDSE.

Ikke blot det heller! Men tænk, hvor hæderlig han er, hvor nobel, hvor opofrende —! (Stemmer bag Scenen.) — Hvad er det?

FLEMMING.

Faders Stemme!

ARENDSE.

Moder er med!

FLEMMING.

De kommer herind.

ARENDSE.

Aa Gud, Flemming. Det er til at fortvivle over.

ELLEVTE SCENE.

Forrige. Generalen. Generalinden.

(GENERALEN og GENERALINDEN fra Baggrunden, begge i Oprør.)

GENERALEN.

Nej, han skal have det at vide strax!

GENERALINDEN.

Herre Gud, Koll! bliv dog ikke saa hidsig.

FLEMMING.

Hvad er det, Far? Sig det ganske rolig. Jeg hører ganske rolig paa Dig.

GENERALEN
(tordner).

Stille. Dine Fraser kan Du beholde for Dig selv. Du gjør, hvad jeg siger, og dermed Punktum.

FLEMMING.

Vel, Hr. General.

GENERALEN.

Stille. Du flytter herfra heller idag end imorgen.

FLEMMING.

Godt, Hr. Gen —

GENERALINDEN.

Koll —

GENERALEN.

Stille. Du burde gjort det for længe siden. Men jeg har seet igjennem Fingre med Dig for din Moders Skyld, fordi jeg aldrig kan modstaa, naar din Moder beder mig om noget — skjøndt, Gud skal vide, jeg har længe følt det som en Skam for mine gode Trapper, at de skulde tilsmudses af det Krapyl, som Du kalder dine Venner. Og var det endda kun dine Venner! men din Moder siger selv, at det ogsaa er hendes.

Hvorved har jeg gjort mig fortjent til den Haan, til det Forræderi?

GENERALINDEN.

Koll —

GENERALEN.

Ja, jeg kalder det Forræderi. Jeg vidste jo nok, at han — (Peger paa Flemming.) denne Philosophus udi egen Indbildning, rotter sig sammen med Kjøbenhavns litterære Skraalhalse, at han, efter den ualmindelig mislykkede Roman, han har skrevet, er bleven Medlem af Foreningen til gjensidig Berømmelse, en fed Berømmelse! — men, at Du! — (Til Arendse.) Gaa ind i den anden Stue, Arendse. Du skal ikke høre paa alt dette her.

ARENDSE
(kysser ham).

Stol paa mig, Fader! jeg er ligesaa stolt som Du! Gudskelov! (Ud i Baggrunden.)

TOLVTE SCENE.

Forrige uden **Arendse.**

GENERALINDEN.

Stil nu engang dine Spørgsmaal i en saadan Tone, Koll, at det bliver os muligt at svare. Hvad er det, Du er vred over? Jeg har intet at skamme mig ved. Det er nu et Aarstid siden,

Flemmings Roman kom ud. Den bragte ham sammen med en Del Capaciteter, navnlig med een betydelig Mand, Dr. Jellinge.

GENERALEN.

Denne Markedsskriger, der seer ud som en Galejslave.

GENERALINDEN.

Flemming talte altid om disse Mennesker, jeg fik Lyst til at lære dem at kjende og har saa af og til truffet dem her i Flemmings Værelse. Det er alt.

GENERALEN.

Disse Bekjendtskaber bleve stiftede, medens jeg var udenlands?

GENERALINDEN.

De fleste.

GENERALEN
(ironisk).

Og mens Du paa Grund af Sygdom ikke kunde gjøre mig Selskab.

GENERALINDEN
(mod Baggrunden).

Nej, nu gaaer jeg min Vej.

GENERALEN.

Hedvig! jeg er nærved at fare ud af mit gode Skind.

GENERALINDEN.

Jeg forstaaer Dig slet ikke. — Du har jo længe vidst, at jeg kjendte disse Mennesker. Jeg har aldrig lagt Skjul paa det. Hvorfor har Du saa ikke for længe siden —?

GENERALEN.

Jeg har vidst — ja, hvad har jeg vidst? Jeg har troet, at — Du flygtig — en Gang — nej, men idag har jeg seet, jeg har seet Dig staa her med et Glas i Haanden, indhyllet i Tobaksrøg, omgiven af alle disse Gjøglere!

GENERALINDEN.

Naa ja — Herre Gud!

GENERALEN.

Herre Gud, siger Du?

GENERALINDEN.

Noget lignende har Du da seet før. Men naturligvis, dine Oberster og Kammerherrer kan ikke sammenlignes med —

GENERALEN.

Nej, det kan de s'gu ikke.

GENERALINDEN.

Da siger dine Venner saamænd tidt ganske anderledes slemme Ting end Flemmings.

GENERALEN
(i Chaiselonguen).

Aa, Hedvig! jeg er meget mer bedrøvet, end jeg er vred.

GENERALINDEN.

Du bedømmer Folk, Du ikke kjender, Koll. Blot jeg engang maatte faa Lov til at forestille nogle af dem for Dig, Dr. Jellinge f. Ex.

GENERALEN.

Tak. Jeg veed, at Dr. Jellinge i Politik er en Slyngel; men det faaer endda være. Man kan være foragtelig som Politiker og for Resten højst agtværdig. Men jeg veed, hvad værre er, at han i sit Forhold overfor sin Kone —

GENERALINDEN.

Hans Kone er sindssyg.

GENERALEN.

Ja, hvorfor er hun sindssyg? Af Sorg over hans —

FLEMMING.

Det er ikke sandt, Fader. Men jeg veed nok: kan man ikke ramme sine Fjender paa anden Maade, saa søler man dem ind i Bagtalelse.

GENERALEN
(rejser sig).

Jeg kan bevise.

FLEMMING.

Og selv om saa var! — jeg troer det nu ikke, men selv om saa var! — har en Mand ikke større Svagheder at bebrejde sig end Lidenskab for Kvinder —

GENERALEN.

Naturligvis. At Du forsvarer ham, er ganske i sin Orden.

GENERALINDEN.

Flemming har Ret.

GENERALEN.

Vrøvl! denne lapsede Doctor har gjort Dig komplet ør. Men ham har Du idag seet for sidste Gang. Imorgen flytter Flemming herfra. Og Gud naade Dr. Jellinge, om han nogensinde tiere sætter sine Fødder her i Huset.

GENERALINDEN.

Jeg er Dr. Jellinge taknemmelig for meget og har ikke i Sinde at vise ham fra mig, naar jeg træffer ham igjen. Det er — efter at jeg har lært ham at kjende, at jeg har faaet Klarhed.

GENERALEN.

Klarhed, over hvad?

GENERALINDEN.

Over, at jeg i eet og alt tænker og føler paa samme Maade som Flemming.

Generalen.

Jeg, som hader forskruede Fruentimmer, at jeg skal opleve, at min egen Kone —! Men jeg skal Pine Død pille Nykkerne ud af Dig, saasandt som jeg er Herre i mit eget Hus.

Generalinden.

Du kan ikke skille Flemming og mig ad. Du aner ikke, hvor højt en Moder elsker sin Førstefødte. Det er med ham, hun har levet sit rigeste Liv. Du kan ikke rive ham fra mig.

Generalen
(irriteres over Flemmings Udtryk).

Se, hvor han staaer! med en Mine, som om han kunde løfte hele Verden i sin Lillefinger! (Hen til ham.) Din utaknemmelige Knægt! Det skal sagtens være flot, kan jeg tænke, at sætte sin Moder op mod sin Fader. Det hører sagtens med til Programmet. Fy for en Ulykke, Flemming! det er ikke langt fra at være slyngelagtigt, dette her.

Generalinden.

Nej, men Koll, at Du kan tage det paa den Maade!

Flemming.

Aa, Fader er jo rent — —

GENERALEN.

Hvad er Fader? Fader er en Mand, hvem Du skylder din Opdragelse, dit Navn, din Stilling, kort sagt alt. Ja, Du blæser ad Traditionen. Men hvad var Du, naar Du ikke havde min hæderlige Tradition at støtte Dig til? Du troer, man flokkes om Dig og hjælper Dig frem for din egen Skyld. Men Du kan gjøre din Ed paa, at bar Du ikke mit Navn — — Det er mit Navn, man vil have, ligesaa meget som din Person.

FLEMMING.

Sig det rent ud, Far. Du har faaet at vide, at jeg vil lade mig vælge ind i Thinget —

GENERALEN
(til Generalinden).

Ja, vil Du tænke Dig —

FLEMMING.

Og det er den egentlige Grund til din Vrede. Det var ogsaa for at tale om det, Du før kom herind, ikke sandt? men hør nu — jeg beder Dig: hør! Rygtet har ingen Hjemmel. Og jeg lover Dig, at jeg skal slaa den Ting ud af Hovedet, hvis Du blot vil være rimelig og tillade, at Moder og jeg — —

GENERALEN
(afbryder).

Hvis —? det er mageløst! hvis! han stiller mig Betingelser! Betingelser her, hvor jeg ligefrem

kan fordre, fordre, at Du ikke gjør mit Navn latterligt. At tænke sig, at Du, en Knægt paa syv og tyve Aar, som Ingenting kan og Ingenting vil! at Du mener, vips! at kunne flyve op paa den Plads, som jeg langsomt kæmpede mig frem til og først naaede, da jeg havde været Student i tyve Aar og Højskoleofficer i femten — det er i den Grad topmaalt afsindigt —!

FLEMMING.

Ja, der har vi Misèren! det, Du der siger, at Du mener, jeg Ingenting kan og Ingenting vil — den himmelraabende Uretfærdighed — den er den dybeste Grund til al denne Ulykke. Respekterede Du mine Anskuelser, saa forstod Du ogsaa Moder, saa haanede Du hende ikke, fordi hun har en Mening.

GENERALEN.

Hvor er det muligt at respektere dine Anskuelser, naar Du ingen har? Ja, sig mig, hvad Du kæmper for? I min Ungdom sloges vi for noget, der var et Slag værdt. Vi havde Ideer, ikke mange, men kraftige og klare, og vi førte dem igjennem. I derimod, Ingenting har I præsteret, Ingenting gider I bestille; I er gamle, magelige, kjede af alt, triste, slappe, kritiske, ligegyldige.

FLEMMING.

Ja, jeg indrømmer: vi har ikke megen Energi, fremfor alt ikke megen Begejstring, som kan løfte

Byrderne for os. Men vi er ærlige Arbejdere ligefuldt.

GENERALEN.

Æsthetiske Høkere er I. Sig mig, hvad I arbejder for.

FLEMMING.

Ganske simpelt: for at komme ud af det Søle, som I har bragt os i. I havde Ideer, det er sandt. Men hvilke Ideer? Ideer, som passede til at forelske sig i, men ikke til at leve et Liv paa og endnu mindre til at bygge en ny Slægt op paa; romantiske Drømme, ideale Fjernsyn, som I troede paa, og som derfor gav Jer Mod og Energi, men som vi ikke troer paa, og som det derfor er en Ulykke for os at skulle trækkes med. Før de kommer ud af vore Hjerner og vore Forhold, før bliver vi ikke os selv.

GENERALEN.

Nej, det er for galt!

FLEMMING.

Hvad Under, at vi seer mørkt paa Livet, naar vor fornemste Opgave er den, at skulle gjøre andres Fejl god igjen. Du siger, vi har ingen Ideer. Vi har mange, mange fler end Du og din Samtid nogensinde har havt; men vi har ikke Rum for dem, ikke Jord og Solskin til dem for alle jeres mugne Blade, som vi først maa feje bort.

GENERALEN.

Ideer! ja vist saa; men nu er det mig, som spørger: hvilke Ideer? frivole Ideer, gudsforgaaende Ideer. — Jeg har læst din Roman, Flemming. Du er ikke Digter, bliver det aldrig. (Tager Manuskriptet frem af Lommen.) Du gavner dit Fædreland mere ved at sidde som Kopist i et af Ministerierne end ved at sætte alt det demoraliserende Tøj sammen. Se selv sort paa Livet, værs'go' — men at give andre de samme røgfarvede Briller for Øjnene, det er en Forbrydelse. Og saa fy, fy! for en Opfattelse, Du har af Kvinden; de frækkeste Forhold lyste i Kuld og Kjøn! Man faaer et net Begreb om dine egne Sæder.

FLEMMING.

Jeg lever og har altid levet et ordentligt Liv.

GENERALEN.

Naa, saa det har Du? Hvad kalder Du da det, at Du, som Gud og Hvermand veed, har en Forbindelse med en Skuespillerinde eller Danserinde — — jeg veed Fanden ikke hvad!

FLEMMING.

Der er efter mit Skjøn intet utugtigt i det Forhold.

GENERALEN.

Og det vover Du at sige i din Moders Paahør?

GENERALINDEN.

Jeg vil sige Dig, Koll, at efter min Mening vil den Bog, Flemming har skrevet, skaffe ham baade et stort Navn og et stort Publikum.

GENERALEN
(som efterhaanden er bleven bragt op paa Kogepunktet).

Du har mange Meninger, den Mening skal nu i hvert Fald blive til Løgn.

GENERALINDEN.

Hvorledes det?

GENERALEN.

Ganske simpelt. Jeg brænder Bogen. (Han vil kaste den i Kakkelovnen.)

GENERALINDEN.

Koll!

FLEMMING
(imod ham, slaaes med ham for at faa Bogen).

Far — (River den til sig.)

GENERALEN
(støder ham tilbage).

Dreng — er Du gal?

GENERALINDEN
(tager fat i ham).

Koll —

FLEMMING
(staaer lidt og seer paa ham).

Du hader mig, Far.

GENERALEN.

Jeg gjør min Pligt baade overfor Dig og dit Publikum.

FLEMMING
(mod venstre).

Farvel, Far. Du hører ikke fra mig; men Du skal høre om mig.

GENERALINDEN.

Koll — jeg beder Dig!

FLEMMING.

Farvel, Mor.

GENERALINDEN.

Flemming!

FLEMMING.

Farvel. (Ud tilvenstre.)

GENERALINDEN
(betragter sin Mand et Øjeblik i Tavshed).

Dette her bliver til Brud ogsaa mellem os, Koll. (Ud i Baggrunden.)

GENERALEN
(følger langsomt).

ANDEN AKT.

Hos Dr. Jellinge. Et lille Kabinet, lunt og hyggeligt, mange Tæpper; paa Væggene smaa Malerier. Alt Slags Nips. Vindu midt paa Væggen tilhøjre. I Forgrunden tilhøjre Bord med Stole om. I Forgrunden tilvenstre en magelig Sofa. Længere tilbage Dør til Entréen. Tykt Tæppe paa Gulvet. Tykke Portièrer i Baggrunden. Gjennem disse Indgang til et andet Værelse.

Otte Dage efter. Formiddag.

FØRSTE SCENE.

Fabricius. Arendse.

FABRICIUS
(læser i en Avis i Forgrunden tilvenstre).

(Det ringer. Kort efter bankes der paa Døren.)

FABRICIUS.

Kom ind!

ARENDSE
(fra venstre).

Undskyld.

FABRICIUS
(forundret).

De, Frøken? — Vær saa god.

ARENDSE
(i Overtøj, ind).

Tak — jeg vilde blot — — Det er jo her, Dr. Jellinge boer, ikke sandt? saa boer Flemming her altsaa ogsaa. Jeg vilde saa gjerne — — er han hjemme?

FABRICIUS.

Han kommer Klokken to. — Vær saa god og tag Plads.

ARENDSE
(over mod højre, seer paa sit Uhr).

Klokken to? — De sidder ogsaa her og venter?

FABRICIUS.

Jeg skal gjerne gaa ind i den anden Stue, hvis —

ARENDSE.

Nej, hvorfor? — De har ogsaa noget vigtigt at tale med ham om?

FABRICIUS.

Aa, nej. Jeg skal blot skjælde ham lidt ud. (Ved Bordet tilhøjre.) Vær saa god Frøken, her er Lecture. (Tager en Bog bort.) Naa, den er det vel ikke værdt — men Dantes guddommelige Komedie, Chr. Winthers guddommelige Digte, Cantûs Verdenshistorie — altsammen komplet comme il faut. Og maa jeg saa bede Dem lade ganske, som om jeg ikke existerede. Jeg skal ikke i mindste Maade genere Dem. (Sætter sig i Sofaen tilhøjre, hun tilvenstre.)
(Pavse.)

ARENDSE.

Hvorfor gjør De Nar af mig?

FABRICIUS.

Gjør jeg Nar?

ARENDSE.

Det skal nok være Tak for sidst.

FABRICIUS.

Tak for sidst?

ARENDSE.

Den Gang, De sagde, jeg var konservativ.

FABRICIUS.

Blev De fornærmet over det?

ARENDSE.

Nej, men De blev fornærmet.

FABRICIUS.

Blev jeg?

ARENDSE.

Fordi jeg ikke vilde tale med Dem om Forholdene hjemme.

FABRICIUS.

Jeg blev i Øjeblikket en Smule stødt, det er sandt. Men siden efter har jeg indseet, at De havde fuldtud Ret.

(Pavse.)

ARENDSE
(sukker).

FABRICIUS.

Hvad behager?

ARENDSE
(rejser sig).

Flemming kommer ikke. Jeg troer, jeg vil gaa. Maa jeg bede Dem hilse ham fra mig.

FABRICIUS
(rejser sig).

Det skal jeg. Farvel, Frøken.

ARENDSE.

Farvel. — Det er sandt. Tør jeg ogsaa bede Dem give ham det Brev. (Giver ham et Brev.)

FABRICIUS.

Det skal jeg. Farvel, Frøken.

ARENDSE.

De veed ikke bestemt, naar jeg kan træffe ham?

FABRICIUS.

Om fem Minuter, Frøken. Jeg skal som sagt gjerne gaa derind —

ARENDSE.

Har De da slet ingen Medlidenhed med mig? Sig, hvad De vil. Tal om det, De har Lyst til.

Hele Byen taler jo om det. Hvorfor skulde De saa ikke? Sig mig — tænker han slet ikke paa noget Skridt til Forsoning?

FABRICIUS.

Han tænker paa at stille sig til Valgene, ja, hvad mere er, han gjør det. Imorgen er der Vælgerforsamling i Lyngby. Der har Dr. Jellinge i Sinde at anbefale ham. Om en Maanedstid er han rimeligvis Medlem af Thinget.

ARENDSE.

Det er forfærdelig sørgeligt; synes De ikke?

FABRICIUS.

Jo vist. Det er en stor Ulykke for et Land at skulle regeres af Skoledrenge.

ARENDSE.

Ja, jeg mente nu sørgeligt, fordi det vil gjøre Kløften mellem ham og Fader saa meget dybere.

FABRICIUS.

Det med Landet, synes jeg, næsten er værre.

ARENDSE.

De har nok glemt, hvad De sagde forleden Dag.

FABRICIUS.

Hvad jeg sagde —?

ARENDSE.

De sagde, De var min Forbundsfælle.

FABRICIUS.

Det gjør mig ondt at maatte tilstaa det, Frøken; men jeg løj.

ARENDSE.

Løj De?

FABRICIUS.

Ja, ganske vist ikke med Forsæt; men Løgn blev det ligefuldt. De vil nemlig indrømme mig, at man umulig kan være Forbundsfælle med den, som aldrig gjør andet end vende een Ryggen.

ARENDSE.

Jeg vil gjerne være Deres Forbundsfælle, hvis De troer, det kan nytte noget.

FABRICIUS.

Ikke meget.

ARENDSE.

Ja, men saa troer jeg det.

FABRICIUS
(skifter Tone).

Det er en anden Sag. Saa troer jeg det ogsaa.

ARENDSE.

Giv mig saa et godt Raad.

FABRICIUS.

Som jeg sagde Dem før: jeg er her for at skjælde ham ud. Men ret betænkt, Frøken, saa er der kun een, der kan udrette noget: Deres Moder.

ARENDSE.

Ja men, det er jo netop Moder, som — — At Fader og Flemming er uenige, det fik endda være, men — —

FABRICIUS
(seer lidt paa hende).

Brevet her er fra Deres Moder?

ARENDSE.

Ja, Fader er nemlig taget til Helsingør idag og kommer først hjem imorgen Aften. Jeg har en Onkel der, som er meget syg. Saa vil Moder imens komme herhen.

FABRICIUS
(forbavset).

Herhen?

ARENDSE.

Ja, jeg har lovet hende ikke at fortælle Fader det, skjøndt jeg ganske vist ogsaa har lovet Fader at fortælle ham alt; men det faaer være. At jeg

lyver og bedrager, det er slemt; men der er det, som er værre.

FABRICIUS.

Ja, Gud, vi lyver alle mer eller mindre. Det hører med til almindelig Dannelse.

(De har nu sat sig.)

ARENDSE.

Men seer De, det er derfor, jeg er her i Dag, for at sige til Flemming, at naar han nu taler med Moder, saa maa han ligefrem tvinge hende — — han maa bryde med hende, hvis hun ikke vil give efter for Fader. Det er den eneste Maade, hvorpaa alting kan blive godt igjen. Naar Moder blot tager Fader paa den rigtige Maade — og Fader er saa let at tage — saa gaaer det hele snart i Gænge. I Længden kan Fader dog ikke holde ud at leve uden Flemming. Troer De vel?

FABRICIUS.

Jeg har ikke den Ære at kjende Deres Fader.

ARENDSE.

Gid De kjendte ham!

FABRICIUS

(smiler og sukker).

Ja, gid jeg gjorde!

ARENDSE.

Kunde De ikke besøge ham en Dag og paa den Maade se at bringe en Tilnærmelse i Stand?

FABRICIUS.

En Tilnærmelse? Jeg skal gjerne forsøge. Men saa maa De lægge et godt Ord ind for mig i Forvejen.

ARENDSE.

Det skal jeg.

FABRICIUS.

— Veed De, hvad jeg har lært af denne Samtale, Frøken?

ARENDSE.

Nej.

FABRICIUS.

At man aldrig skal sige sin Mening, undtagen man bliver spurgt.

ARENDSE
(smiler).

Ja. Det er en af Faders gyldne Grundsætninger, som jeg har taget i Arv. (Det har ringet.) Gud, det ringer.

FABRICIUS
(lukker op tilvenstre).

ANDEN SCENE.

Forrige. Bavelse.

BAVELSE
(fra venstre).

God Dag. Flemming hjemme?

FABRICIUS.

Kommer strax. Det er — jeg veed ikke, om De kjender —

BAVELSE
(hilser).

Frøken Koll.

FABRICIUS.

Kandidat Bavelse, ogsaa kaldet Danmarks Lastdyr.

BAVELSE.

Gud fri og frels! Ja, Thinget bliver jeg da kvit. Det har Deres Broder taget paa s i g. At han gider!

ARENDSE.

Blot han vilde opgive det!

BAVELSE.

Ja, gid han vilde! — for sin egen Skyld. Det er ingen misundelsesværdig Skjæbne, der venter ham. (Lægger Overtøjet.)

ARENDSE.

Jeg troer, jeg vil gaa. Her kommer saa mange, der vil tale med Flemming.

FABRICIUS.

Han bliver bedrøvet, naar han hører, De er gaaet forgjæves.

ARENDSE.

Jamen, nu stoler jeg paa Dem.

FABRICIUS.

Det kan De. Jeg skal gjøre mit Bedste.

ARENDSE.

Tak. Farvel.

BAVELSE.

Farvel, Farvel!!

FABRICIUS
(lukker hende ud).

BAVELSE
(i Sofaen tilvenstre).

TREDIE SCENE.

Fabricius. Bavelse.

BAVELSE.

Hvor kom det sig, at hun var her? Jeg troede, hun holdt med Faderen. Eller hun var her maaske for at besøge Dem?

FABRICIUS.

Hvis De ikke veed det, er min Bopæl Holbergsgade 5, tredie Sal, træffes mellem 12 og 2.

BAVELSE
(seer paa Uhret).

Naa, det er derfor, De altid er ude paa den Tid.

FABRICIUS.

Det er Søndag idag, hvis De ikke veed det.

BAVELSE.

Søndag? Det er s'gu aldrig Søndag undtagen Juleaften og knap det. — Naa, men hvad sagde hun saa? Ja, til mig kan De godt fortælle det. Jeg faaer det dog at vide. Hun beklagede sig sagtens over sin Moder. Ja Gud, sikke Forhold! Man siger jo, at hun og Manden kaster Sølvtøjet i Hovedet paa hinanden ved Middagsbordet. Hvad Flemming der har paa sin Samvittighed! jeg vilde ikke for meget godt være i hans Sted.

FABRICIUS.

Ja men hør, Bavelse, naar De har saa megen Medfølelse for de stakkels Mennesker, saa skulde De optræde som deres reddende Engel. De skulde gjøre Flemming Kandidaturen stridig. Bliver han ikke valgt, er der nemlig Udsigt til en Forsoning mellem ham og Faderen.

BAVELSE.

Skulde jeg? mod min Ven? hvad anseer De mig for, Mand?

FABRICIUS.

Jamen, De beviser ham jo netop en Vennetjeneste, dersom De —

BAVELSE
(efter en kort Pavse).

Ja, saa Gu'.

FABRICIUS.

Desuden passer alle Deres Anlæg og Evner langt bedre end Flemmings —

BAVELSE.

Ja, saa Gu'. Flemming vil buse paa, han vil ildne dem op! ildne! hvad kommer der ud af det? nej, De har Ret. Jeg passer i Suppedasen: jeg sætter ingen Boller paa. Men jeg vil ikke. Ikke for al Verdens Guld. Jeg synker allerede i Knæ under det, jeg har. Vil De se mig paa alle fire? — Naa, der har vi ham.

FJERDE SCENE.

Forrige. Dr. Jellinge. Flemming.

(DR. JELLINGE og FLEMMING fra venstre.)

BAVELSE.

God Dag, Flemming! Du er sløj, kan jeg tro, ved Tanken om imorgen. Dit arme Asen!

Ja jeg kommer for at sige, at, trænger Du paa nogen Maade til min Hjælp, saa staaer jeg til din Disposition.

FLEMMING.

Tak (Hilser paa Fabricius.)

BAVELSE.

God Dag, Hr. Dr. Han seer daarlig ud, hvad?

DR. JELLINGE.

Han seer godt ud, synes jeg.

BAVELSE.

Saamænd. Hvis det var en Ligtale, han skulde holde. (Til Flemming.) Det er sandt. Jeg skal hilse fra din Søster.

FLEMMING.

Arendse?

BAVELSE.

Hun har været her. — Hm. Stakkels Pige!

FABRICIUS.

Bryd Dig ikke om, hvad han siger. Hun gik, da han kom. Hun fandt, han var altfor modbydelig at se paa.

BAVELSE
(griner).

Ja, jeg veed nok; jeg forstyrrede.

FLEMMING
(til Fabricius).

Hvad vilde hun?

BAVELSE.

Hun vilde —

FABRICIUS.

Det skal jeg sige Dig siden.

BAVELSE.

Jeg kan sige Dig det strax. Hun vilde bede Dig lade være med at tage til Lyngby imorgen, og hun vilde bede mig træde op imod Dig for at forhindre, at Du bliver valgt. Ja, spørg Fabricius, om det ikke er sandt. Den eneste Maade, hvorpaa Du kan forsone Dig med din Fader, og din Fader med din Moder, og din Moder med din Søster, det er ved at overlade mig Valpladsen. Men desværre, Flemming, Du kan bede mig om alt, og jeg skal gjøre det, men det, nej!

DR. JELLINGE.

Pin ham nu ikke. Han har nok foruden.

BAVELSE.

Pine ham? Jeg beundrer ham. Jeg beundrer, at han kan tage alt det paa sine unge Skuldre. Ulykkelige Forhold i sit Hjem, fortvivlede Forhold i sin Virksomhed, og desuden — andre — Forhold! Jeg kunde s'gu ikke. Og det vil sige noget.

(Det ringer.)

FLEMMING.

Det maa være Strøm. (Lukker op.)

FEMTE SCENE.

Forrige. Strøm. Lønne. (Siden) **Balle.**

(STRØM og LØNNE fra venstre.)

STRØM.

Det var godt, jeg traf Dig. God Dag, Hr. Dr. Til Lykke til den store Dag i Morgen; en Hædersdag, en Fremtidsdag! Og sikken et Vejr vi med eet har faaet. Det er saa solvarmt som om Sommeren. Jeg er i det mest straalende Humør.

FABRICIUS.

Saa er De vist blevet skjældt ud.

STRØM.

Ja, der er en Artikel om mig idag i een af vore priviligerede Sprøjter, som er ligefrem

guddommelig. Gjør den mig ikke populær, saa — — Det er sandt, maa jeg forestille Dem Student Lønne, Medredaktør af vor yngste Avis. Han kommer for at interviewe Dig, Flemming.

LØNNE
(meget ivrig).

Jeg er yderst smigret ved at gjøre D'Herrers Bekjendtskab.

FABRICIUS.

For mit Vedkommende kan De spare Dem Ulejligheden. Jeg er Lappeskræder og har været to Aar paa Bidstrup.

LØNNE.

Ha, ha!

BAVELSE.

Sørgeligt, men sandt.

FABRICIUS.

Den Herre kan De ogsaa godt stryge. Han aspirerer til at komme der.

BAVELSE.

Det er Løgn. Jeg har kun een Skavank, og den kan ingen Anstalt kurere. Jeg er altfor normal.

DR. JELLINGE.

Ja, jeg er nu ikke saa stor paa det. (Trykker Lønnes Haand.) Det glæder ogsaa mig at gjøre Deres Bekjendtskab.

LØNNE.

Det er mig en stor Ære.

STRØM.

Naa, jeg og den unge Mand der har da idag været ude at se paa Lokaliteterne i Lyngby. Ganske glimrende! Vi faaer et Katheder derud, og Værten har lovet os at pynte lidt op i Salen. Jeg spurgte ham, om han troede, der mødte mange, og han forsikrede mig — ja, jeg behøver kun at anføre een Ting. Han har bestilt over 2000 halve Bajere til imorgen. 2000 halve Bajere! det er s'gu genialt! Alle venter sig noget ualmindeligt. — Naa, saa bestilte jeg en lille fin Frokost til os selv, og gav Opvarteren et Par Vink —

FABRICIUS.

Og et Par Kroner?

STRØM.

Gud bevares! jeg gjør mig ikke bedre, end jeg er.

BAVELSE.

Det kunde De s'gu ellers trænge til, Strøm.

STRØM.

Tak, jeg fusker ikke Dem i Haandværket.

BAVELSE.

Ellers fusker De s'gu gjerne.

Strøm.

De er nok i daarligt Humør, Bavelse. Det er der ikke noget, der hedder. Idag skal alle være glade, for imorgen —

Bavelse.

Ja, for imorgen bliver vi maaske ikke saa glade for imorgen. — Hvem var det, der kom?

Flemming
(som har lukket Balle ind fra venstre).

Det var Balle.

Bavelse
(slaaer det hen).

Naa, var det Balle —!

Strøm
(præsenterer).

Student Lønne, Billedhugger Balle.

Lønne.

Aa, De er den berømte Balle?

Balle
(sætter sig).

Nej, den berømte Balle er død. Han var Biskop.

Strøm.

Ja, saa mødes vi vel allesammen imorgen paa Stationen. Kom saa Lønne. Det er sandt. De havde jo noget at tale med Flemming om.

LØNNE
(til Flemming).

Ja, der er to Ting, Hr. Koll, som jeg gjerne vilde bede Dem om. For det første, om De ikke ved Lejlighed vilde holde et Foredrag eller læse noget op for os i en lille Forening, som vi har.

FLEMMING.

Jeg har saa lidt Tid for Øjeblikket.

LØNNE.

De har maaske et eller andet liggende.

FABRICIUS.

De skulde bede Bavelse, han har altid noget liggende.

BAVELSE.

Sludder. Jeg har s'gu ikke Tid til at have noget liggende.

LØNNE.

Og for det andet vilde jeg gjerne, hvis De tillader det, have Lov til at skrive en lille Artikel om Dem, saadan en Slags Biografi.

FLEMMING.

Biografi? Er De bange for, at Modpartiet skal tage Livet af mig imorgen?

LØNNE.

Gud nej, det er kun, fordi Folk saa gjerne vil høre noget om Dem, om Deres Barndom f. Ex. og første Ungdom.

FABRICIUS.

Giv ham din Vaccinationsattest.

LØNNE.

De er maaske nok saa god at tilsende mig de rent elementære Oplysninger. Og fremfor alt vilde jeg gjerne have Deres Fotografi, forat vi kunde faa et Billede af Dem i Avisen.

FLEMMING.

Jeg holder ikke af den Slags Reklame. Hvad siger De, Dr.?

DR. JELLINGE.

Giv ham Deres Fotografi. Det kan aldrig skade.

FABRICIUS.

Jeg synes, Du har eet her, hvor Du endnu ligger i Svøb.

LØNNE.

Det har saa umaadelig meget at sige, at der bliver talt om een. Det værste, der kan hændes os Forfattere, er at blive glemt. Ja, jeg siger «os». Jeg har nemlig ogsaa —

BALLE.

«Blomsterfnug» af P. Lønne. Den kjender jeg.

BAVELSE.

Det var som Fanden, jeg troede aldrig, De læste noget.

BALLE
(hvisker til ham).

Jo, paa —

DR. JELLINGE.

Jeg har ogsaa læst Deres Bog. Og jeg fik Indtryk af, at der er Rum til en Del Talent.

LØNNE.

Nej, synes De virkelig?

FLEMMING
(giver Lønne et Portrait).

Her er mit Fotografi.

LØNNE.

Tusind Tak.

FLEMMING.

Vær nu diskret.

LØNNE.

Gud bevares. Der er kun eet endnu. De er jo en Søn af Generalen?

FLEMMING
(kort).

Min Fader maa De helst lade ude af Omtale.

LØNNE.

Saa vidt mulig.

STRØM.

Saa gik vi.

BALLE
(rejser sig).

Imorgen møder jeg op med alle Kammeraterne.

FLEMMING.

Blot ikke for megen Agitation!

BAVELSE.

Nej, ikke for megen Agitation. Det hidser. (Til Lønne.) Hør, unge Mand, inden De gaaer: maa jeg sige Dem et Par Ord. (Afsides til ham.) Jeg har et Foredrag liggende. Hvis De sætter megen Pris paa det, kunde jeg muligvis faa Tid —

LØNNE.

Tak skal De have, tusind Tak.

STRØM.

Altsaa Kl. 9. Vi sees ved Philippi. (Ud tilvenstre med BALLE og LØNNE.)

BAVELSE.

Ja, saa vil jeg give Dig min Velsignelse, Flemming. Jeg skal nok tage Sodapastiller med i Lommen for at kvikke Dig op, før Du bestiger Skafottet. Guderne se til Dig i Naade. Adjø!

DR. JELLINGE.

Hvis De har Tid et Øjeblik, Bavelse, vilde jeg gjerne —

BAVELSE.

Jeg skal være i et Møde Kl. to.

DR. JELLINGE.

Ja, nu er den halv tre.

BAVELSE.

Saa har jeg Tid.

DR. JELLINGE.

Vi kan gaa herind. (Ud i Baggrunden med BAVELSE.)

SJETTE SCENE.

Fabricius. Flemming.

FLEMMING.

Naa, hvad sagde saa min Søster?

FABRICIUS.

Det samme, som jeg altid siger.

FLEMMING.

Ja Tak, saa —

FABRICIUS.

Hun havde et Brev med til Dig.

FLEMMING.

Fra Moder?

FABRICIUS.

Ja, fra din Moder. (Giver ham det.)

FLEMMING.

Du veed, hvad der staaer i det?

FABRICIUS.

Din Moder kommer her idag.

FLEMMING.

Min egen søde Moder! (Læser.) Ja, hun kommer, hun kommer virkelig!

FABRICIUS.

Og det er Du saa glad over?

FLEMMING.

Naturligvis.

FABRICIUS.

Skjøndt Du veed, at det kan berede hende de allerstørste Ubehageligheder fra din Faders Side.

FLEMMING
(sidder i Sofaen tilvenstre).

Jeg tænker aldrig paa Fader. Jeg har ingen Fader.

FABRICIUS.

Men din Moder har en Mand.

FLEMMING.

En Tyran har hun.

FABRICIUS.

Sig mig, Flemming, har Du for Alvor tænkt over, hvad disse Forhold kan føre til? De kan ganske simpelt føre til Skilsmisse mellem dine Forældre.

FLEMMING.

Naa ja, om det saa ogsaa kom dertil, at Moder og jeg flyttede sammen —

FABRICIUS
(søger hans Blik).

Jeg troer, det i Længden vilde genere Dig, Flemming.

FLEMMING
(undgaaer hans).

Moder har ingen Fordomme.

FABRICIUS.

Godt, lad saa være! men Skandale kommer der i hvert Fald ud af det. Og Du bør have saa megen Agtelse for din Fader, ja, Du bør under alle Omstændigheder tage saa meget Hensyn til din Moder —

FLEMMING.

Der er efter min Mening mere virkelig Skandale i Forholdene, som de nu er.

FABRICIUS.

Ja, ja da. Men naar Du ikke vil tage Hensyn til andre, saa tag da for Fanden Hensyn til Dig selv. Man kan ikke existere i en lille By som Kjøbenhavn, naar man bygger sin Position paa en Skandale. Ja, medmindre man vil tage til Takke med Bærmen; men det vil Du ikke. Det er din Natur imod. Som nu denne Hr. Lønne! Befinder Du Dig vel i Selskab med den Slags — Slikasparges?

FLEMMING
(rejser sig).

Det kan ikke nytte, Henrik. Jeg har taget mit Parti, jeg har brudt Broerne af. Fader skal faa at se — (Knytter Haanden.)

FABRICIUS.

Du tænker dog bestandig paa din Fader. Men fortæl: hvad skal han faa se?

FLEMMING.

— at jeg kan vinde en Position, som han maa agte.

FABRICIUS.

Godt. Og hvad saa?

FLEMMING.

Hvad saa? — ja saa —

FABRICIUS.

Saa gaaer Du en skjønne Dag hjem til ham og siger; «der kan Generalen se, hvad jeg er for en Karl!» (Da FLEMMING gjør en afværgende Bevægelse.) Jo, Du gjør. Den Glæde kan Du ikke nægte Dig. Den er nemlig dit egentlige Maal. Var det ikke bedre, Flemming, om din Fader kom til Dig?

FLEMMING
(smiler).

Han? til mig?

FABRICIUS.

Det kunde tænkes, hvis Du —

FLEMMING.

Hvis jeg?

FABRICIUS.

Hvis Du blot sagde et eneste lille Ord til din Moder. — Flemming! det er et godt Raad, jeg giver Dig.

FLEMMING.

Moder har fuld Tanke- og Handlefrihed. Føler hun, at Samlivet med Fader er hende en Byrde, saa —

FABRICIUS.

Jeg forstaaer nu ikke rigtig din Moder. Jeg kan ikke tro, at det ene og alene er Sympathi for Dig, som —

FLEMMING.

Hvad andet? Sympathi for mig og Uenighed med Fader i alle Spørgsmaal, baade smaa og store.

FABRICIUS.

Bliv nu ikke vred, Flemming. Vi to misforstaaer jo ikke hinanden. Skulde der ikke også være — noget andet?

FLEMMING.

Noget andet?

FABRICIUS.

Ja, f. Ex., en — lille, ganske lille faible for — —

FLEMMING
(seer paa ham).

Aa, Du er gal.

FABRICIUS.

Husk paa, Du er hendes Søn. Du seer ikke klart. Dr. Jellinge er en Mand, som har fordrejet Hovedet paa mange Damer — og han foretrækker altid de smukke Hoveder. Det er dog lidt paafaldende, at hun kommer her idag i Stedet for at bede Dig komme hjem. — Ja, undskyld; men jeg syntes, det var min Pligt at sige Dig dette.

FLEMMING.

Og jeg har intet andet Svar end det samme: Du er gal.

FABRICIUS.

Ja ja, saa — gaaer jeg. Jeg skal ved Lejlighed meddele din Søster denne Samtale.

FLEMMING.

Arendse?

FABRICIUS.

Ja, jeg har i Sinde at aflægge din Familie en Visit. Jeg sætter megen Pris baade paa din Moder og din Søster. Den sidste har jeg særlig ondt af. Og jeg vil gjerne gjøre din Faders Bekjendtskab. Farvel. Vi sees i Morgen. Blot nu alt paa Mødet maa gaa efter Ønske.

FLEMMING.
(forceret).

Det skal gaa.

FABRICIUS
(lægger sin Haand paa hans Skulder).

Du har i Grunden aldrig selv troet stort paa din parlementariske Aare.

FLEMMING.

Fordi jeg ikke har turdet. Nu tør jeg.

FABRICIUS.

Ja ja. Farvel da. (Mod venstre.)

FLEMMING.

Farvel.

FABRICIUS
(ud tilvenstre).

SYVENDE SCENE.

Flemming. Dr. Jellinge.

FLEMMING
(lidt op og ned, kigger saa ind ad Portièren i Baggrunden).

Er De alene, Dr.? Jeg vilde gjerne —

DR. JELLINGE
(fra Baggrunden).

Ja, Bavelse er gaaet for længe siden. Jeg lükkede ham ud den anden Vej.

FLEMMING.

De havde Hemmeligheder med ham?

DR. JELLINGE.

Aa, jeg vilde blot bede ham dirigere ved Mødet imorgen. Saa er vi nemlig fri for at høre ham tale. — Naa, hvad sagde Fabricius?

FLEMMING.

Tænk Dem, Moder kommer her — om lidt.

DR. JELLINGE
(i nogen Bevægelse).

Her?

FLEMMING.

Ja, Fader er borte; imens vover hun sig herhen. Aa, at en Moder saaledes skal være nødt til at snige sig til sin Søn som til et Stævnemøde!

DR. JELLINGE.

De har ikke seet hende siden Bruddet?

FLEMMING.

Nej. Saa De kan jo forstaa, hvor længselsfuld jeg er. Hun skriver her, at hun er fortvivlet, at hun ikke veed, hvad der skal blive af hende. Aa, Dr., hvorledes skal dog alt dette ende?

DR. JELLINGE.

Ja, det er ikke godt at sige.

FLEMMING.

Blot jeg vidste! jeg tænker og tænker, men kan ikke komme til noget Resultat. Kan De ikke? De har altid raadet mig sundt og klart, og jeg har ubegrænset Tillid til Dem. Hvad skal jeg sige til Moder? i hvad Retning skal jeg lede hende? Fabricius mente, jeg gjorde bedst i at bede hende vente; men naar hun nu ikke kan udholde den Ventetid, naar Fader piner Sjælen ud af Livet paa hende?

DR. JELLINGE.

De kan jo begribe, at det næsten er umuligt for mig at give Raad her, da jeg ikke kan andet

end være partisk. Jeg synes, det hele maa ganske afhænge af Deres Moder selv.

FLEMMING.

Moder kan ingen Beslutning tage. Hun slider sig kun op i Uro og Vaklen.

DR. JELLINGE.

Lad os se ganske nøgternt paa Tingene. Hvad er det, Sagen drejer sig om?

FLEMMING
(hidsigt).

Den drejer sig om, hvorvidt Moder vil taale —

DR. JELLINGE.

Den drejer sig om, hvorvidt Deres Moder endnu elsker Deres Fader.

FLEMMING
(seer et Øjeblik forundret paa ham).

Hvorvidt —?

(Det ringer i det samme.)

DR. JELLINGE
(som har staaet ved Vinduet).

Ja, tal nu med hende selv. Jeg saae hende komme ned over Gaden.

OTTENDE SCENE.

Forrige. Generalinden.

FLEMMING

(ud til venstre, kort efter ind med GENERALINDEN, som er i Overtøj).

FLEMMING

(udenfor).

Mor!

GENERALINDEN

(ligesaa).

Min egen Dreng, min egen Dreng!

(Begge ind).

GENERALINDEN.

God Dag, Hr. Dr.! og Tak. **(Rækker ham Haanden.)**

DR. JELLINGE.

Tak?

GENERALINDEN.

For ham. Fordi De har givet ham Husly, da hans Hjem faldt sammen over ham. De veed ikke, hvor taknemmelig jeg er Dem. Til en Moders Hjerte gaaer Vejen gjennem hendes Børn. De har gjort saa meget for ham og for mig, at vi aldrig vil kunne gjengjælde Dem det. Men mellem Venner, Gud ske Lov, mellem Venner regner man det ikke saa nøje. Tak, Dr. Jellinge, Tak!

DR. JELLINGE.

De gjør mig ganske skamfuld, Frue. Jeg havde Værelset her staaende. Hvad var saa rimeligere end, at —

FLEMMING.

Dr. Jellinge og jeg er jo som Fader og Søn, Mor. Jeg tager ligesaa gjerne imod af ham, som jeg nødig tager imod af en vis anden.

GENERALINDEN.

Ja, ja, jeg takker nu alligevel. Det gjør saa godt at takke, naar Hjertet er fuldt.

FLEMMING.

Læg Kaaben og Hatten, Mor.

DR. JELLINGE.

Jeg tør vel haabe, at Fruen bliver her til Middag.

GENERALINDEN.

Nej, nej, det gjør jeg ikke. Jeg vilde blot se ham.

FLEMMING.

Du skulde blive, Mor. Ellers faaer vi alt for knap Tid til —

GENERALINDEN.

Ja, ja, jeg maa først, jeg maa først se rigtig paa Dig. Du seer bleg ud, min Dreng; men det

er intet Under. Den store Dag imorgen! ja, vi kommer derud, Arendse og jeg, vi tager en Landauer.

FLEMMING.

Men Generalen da?

GENERALINDEN.

Generalen kommer først imorgen Aften hjem fra Helsingør. Jeg lejer et Værelse paa Hotellet, og haaber saa at kunne faa et Glimt af Dig efter Mødet. De venter Dem vel store Ting, Dr.?

DR. JELLINGE.

Ja, jeg troer, nu er Begejstringen kommen over ham. De sidste otte Dage har gjort ham til en Mand. — Men nu vil jeg lade Moder og Søn alene. Gid der maa komme et godt Resultat ud af Deres Samtale; i hvert Fald et Resultat. Det trænges der til. Disse Forhold tager formeget paa dem begge, ja, de tager selv paa mig. Saa haaber jeg, De spiser med os, Frue, i al Tarvelighed.

GENERALINDEN.

De er altfor god. I hvert Fald vil jeg gjerne tale et Par Ord med Dem, inden jeg gaaer.

DR. JELLINGE.

De kan raade over mig i eet og alt, Frue.

— Faa nu Deres Moder til at tage en Beslutning. (Ud i Baggrunden.)

GENERALINDEN
(har imens lagt Overtøjet).

NIENDE SCENE.

Flemming. Generalinden. (Tilsidst) **Dr. Jellinge.**

FLEMMING.

Naa, Mor, sæt Dig saa ned her ved Siden af mig og fortæl saa —

GENERALINDEN.

Det er ikke til at holde ud, Flemming.

FLEMMING.

Hvad er ikke til at holde ud?

GENERALINDEN.

Dette har efterhaanden antaget forfærdelige Dimensioner. Hvem kunde have anet? Jeg har maaske været lidt uforsigtig, skjøndt — nej. Efter hans sidste Optræden har jeg faaet Ret, fuldt ud Ret. Ikke sandt?

FLEMMING.

Det har Du altid havt.

GENERALINDEN.

Hvad berettiger ham til at tage mit Barn fra mig? Han tager min Fremtid med det samme.

Burde han ikke tværtimod glæde sig over, at vi — — Herre Gud, fordi vi ikke bogstavelig mener det samme som han! man kan dog fordrage hinanden uden det. Nej, jeg forsikrer Dig, Flemming. Jeg gaaer til Grunde.

FLEMMING.

Moder, sig mig en Gang! Hvorledes behandler han Dig nu? Beskriv mig lidt nærmere —

GENERALINDEN.

Han forfølger mig, rastløst, haardnakket med det samme, det samme, det samme! med sin Pukken paa sin Ret og med sin — Skinsyge.

FLEMMING.

Skinsyge?

GENERALINDEN.

Ja, det er ligefrem latterligt.

FLEMMING
(rejser sig og gaaer lidt op og ned).

Aa, Fader er jo komplet monoman i sit Forhold til mig. (Hen til hende.) Hvad har Du tænkt, at Du vil gjøre?

GENERALINDEN.

Jeg har intet tænkt. Jeg kommer jo netop for at spørge Dig.

FLEMMING.

Kunde Du tænke Dig det, at vi to flyttede sammen?

GENERALINDEN.

Er det gjørligt, Flemming?

FLEMMING.

Skræmmer Skandalen Dig?

GENERALINDEN.

Nej, nej, ikke den. Jeg gjør kun det, som saa mange har tænkt paa, men ikke vovet.

FLEMMING.

Hensyn til Arendse maaske!

GENERALINDEN.

Hun har Støtte nok i sin Fader. Nej, der er kun eet, jeg er bange for —

FLEMMING.

Og det er?

GENERALINDEN.

Jeg bliver Dig en Klods om Foden.

FLEMMING.

Jeg har ikke i Sinde at gifte mig. Og selv om saa var —

GENERALINDEN.

Det er ikke saa meget det, jeg tænker paa. Jeg tænker mere i al Almindelighed. En ung Mand hæmmes af den Slags Forhold. Han skal ikke trækkes med sit Hjem hele Livet igjennem. Han har sit Maal udenfor det.

FLEMMING.

Jamen, her er Tale om noget ganske særeget. Vi to —

GENERALINDEN.

Alligevel.

FLEMMING.

Nej, nej, Mor. Du udretter kun noget der, hvor der er Sol og Lys nok til, at alle dine Evner kan faa Lov til at virke. Bliver Du siddende hjemme med Graaden i Halsen for at pleje dine Pligters Gjenfærd, hvad udretter Du saa?

DR. JELLINGE
(fra Baggrunden).

Flemming.

FLEMMING.

Ja.

DR. JELLINGE.

Her er en Mand fra Lyngby, som gjerne vil tale med Dem.

FLEMMING.

Sig, jeg ikke er hjemme.

DR. JELLINGE.

Det gaaer ikke an. Det er en Mand, som har meget at sige der i Kredsen.

FLEMMING.

Jeg vil saa nødig —

DR. JELLINGE.

De maa.

FLEMMING.

Ja ja da. (Til Generalinden.) Du undskylder mig et Øjeblik. (Til Dr.) De underholder nok Moder saa længe.

DR. JELLINGE.

Med Glæde. Hvorledes gaaer det?

FLEMMING.

Jeg troer, det ender med, vi flytter sammen. Moder og jeg.

DR. JELLINGE
(smiler).

Ja, saa.

FLEMMING
(møder hans Blik og studser ved dets Udtryk).

Dr. Jellinge.

Ja, saa taler jeg med Deres Moder saa længe.

Flemming

(ud gjennem Portièren efter først at have vendt sig en Gang om).

TIENDE SCENE.

Dr. Jellinge. Generalinden. (Tilsidst) **Flemming.**

Generalinden

(sidder).

En, der vilde tale med Flemming?

Dr. Jellinge.

Ja.

Generalinden

(rejser sig).

Det var da ikke — hende?

Dr. Jellinge.

Nej, nej. Det var een, der vilde tale med ham om Mødet imorgen. Hvor falder De paa, at det skulde være hende?

Generalinden.

Jeg veed ikke. Jeg tænker saa tidt paa hende. Sig mig engang: hvorfor gifter Flemming sig ikke med hende? Hun skal jo være af ordentlig Familie.

DR. JELLINGE.

Det mener De ikke, Frue.

GENERALINDEN.

Jo, jeg forsikrer Dem. Jeg synes næsten, han bør gjøre det. Hvor gjerne jeg saa ogsaa vil være liberal og frisindet, i dette Tilfælde kan jeg ikke være det.

DR. JELLINGE.

Her er slet ikke Tale om Anskuelser, Frue; her er kun Tale om, hvad der er klogt eller dumt. Og jeg troer, det er uklogt af et Menneske at bygge sit Liv paa sin første Kjærlighed.

GENERALINDEN.

Maaske; naar eens Pligtfølelse ikke har Magt til at holde alle eens andre Følelser i Tømme. Men det bør den have.

DR. JELLINGE.

Det har den ikke. Intet Menneske kan raade over sine Sympathier. De kommer — man veed ikke hvorledes, og de gjør sig til Herre over een, skjøndt man selv ikke vil det. Men, Frue, man har ogsaa Pligter overfor sine Sympathier, selv om disse Pligter tilsyneladende kunne stride mod eens Pligt. Det geniale i et Menneske — og ethvert Menneske har noget genialt, nogen Gnist i sig — det er just Sympathierne.

GENERALINDEN
(rejser sig, gaaér uroligt op og ned. Pavse.)

Jeg har altid levet i den tryggeste Tillid baade til mig selv og mine Omgivelser. Det er aldrig faldet mig ind, at mit Liv nogensinde kunde krydses af en stor Oplevelse, som drev mig ud af mit vante Spor. Derfor griber dette Brud mig saa voldsomt, og jeg har ikke Sindsro nok til at veje for og imod. Der er kun een Følelse, jeg er klar paa, og det er den, at der er gjort Uret mod mig og min Søn, og det en Uret, som jeg ikke vil bære.

DR. JELLINGE.

Med andre Ord: Pligten tier, Sympathierne taler.

GENERALINDEN.

Sig mig klart og tydeligt, hvorledes De bedømmer Forholdene. Og sig alt, hvad De tænker, uden Hensyn. Ellers hjælper De mig ikke.

DR. JELLINGE.

Jeg kjender ikke Generalen personlig.

GENERALINDEN.

Men De kjender hans Handlinger.

DR. JELLINGE.

Husk paa, det er Deres Mand, Frue.

GENERALINDEN.

De raader mig altsaa til ikke at flytte sammen med Flemming?

DR. JELLINGE.

De misforstaaer mig. Jeg mener, jeg vil nødig ved at give Raad her trænge mig ind imellem Dem og Deres Mand.

GENERALINDEN.

Der er kommet saa stort et Svælg imellem ham og mig, at der slet ikke kan være Tale om at trænge sig ind imellem os.

DR. JELLINGE.

Ja, Frue, med den Ytring har De jo selv afgjort Sagen.

GENERALINDEN.

Afgjort?

DR. JELLINGE.

Med andre Ord. De har ikke længer nogen Følelse af Pligt?

GENERALINDEN.

Har han gjort sin Pligt overfor mig? Hvorfor har han Aften efter Aften ladet mig sidde alene med mit Sytøj, mens han selv gik ind til sin Pibe og sine Bøger? Hvad Under at jeg saa søgte min Søns Selskab i Stedet for hans? Flemming

agtede min Dom, vakte min Interesse, lærte mig den Tid at kjende, som jeg lever i. Hvor længe har jeg ikke siddet sløv og dum! Var det saa ikke i sin Orden, at jeg greb ind i det levende Liv, da det endelig engang kom mig i Møde? Jeg takker min Gud, at det endnu kom, mens jeg var modtagelig for det. Jeg faaer ikke Ro og Fred ved paany at sætte mig ind ved min Lampe og brodere videre, mens jeg ikke hører anden Lyd om mig, end naar Generalen rømmer sig i Værelset ved Siden af.

DR. JELLINGE.

Hvor kan De saa være i Tvivl, Frue?

GENERALINDEN.

Jo, jeg har levet saa længe sammen med min Mand, agtet ham saa højt, troet ham saa sikkert. Det gjør ondt, at maatte give slip paa alt det som blot og bar Indbildning. — Og saa det for en Kvinde at skulle staa ene i Livet uden Støtte.

DR. JELLINGE.

De har jo Flemming.

GENERALINDEN.

Flemming kan endnu selv trænge til Støtte.

DR. JELLINGE.

Frue, De veed, at — der er ingen, der vil være gladere ved at kunne hjælpe Dem end jeg.

GENERALINDEN.

Jeg er Dem taknemmelig, det maa De tro. Jeg skylder Dem allerede saa meget, først for det, De har været for Flemming, og saa for alt det, De har været for mig. Jo, De har været meget for mig. Naar Flemming talte til mig, var det en Strøm af Ord, der rev med, stærke Følelser der betog mig: han vakte Tvivl og bragte Uro. Men naar De begyndte, kom der roligt Solskin over det hele; De lagde Tankerne til rette som i en skjøn Mosaik. Men jeg vil nødig blive Dem altfor taknemmelig. De maa ikke pines med vor Ulykke.

DR. JELLINGE.

Jeg pines meget mer, naar jeg holdes udenfor.

GENERALINDEN.

De har selv Modgang nok i Verden.

DR. JELLINGE.

Det er sandt. Men er der noget, der kan bøde paa al den Modgang, saa er det just et Venskab som Deres, dette at kunne faa Hygge i en Kvindes Selskab — De kan tro, for en syg og ensom Mand som mig, der ikke tør færdes meget ude, er det en stor Lise — og saa det at vide, at der dog gives et Menneske, for hvem man er noget.

GENERALINDEN.

De er jo saa meget for mange.

DR. JELLINGE.

For hvem? For de unge Mænd, som søger mig; for den Kreds, som kalder sig min? Ja, hvad er jeg for de Mennesker? De drikker sig en Rus i mine Ord, og de aagrer med mine Lidenskaber; men jeg personlig, jeg! mig har de snart glemt. De fleste forlader mig inden kort Tid.

GENERALINDEN.

Troer De ogsaa, det vil gaa saaledes med Flemming?

DR. JELLINGE.

Jeg vil ikke sige, jeg troer det, men — — den unge Generation har ikke den Energi som vi ældre. Den bliver træt før vi.

GENERALINDEN.

Det skulde gjøre mig meget ondt, hvis Flemming —

DR. JELLINGE
(bliver varm efterhaanden).

De raader for Flemmings Fremtid. Hvad er det, som har givet ham Mod i den sidste Tid? Det er Dem, Forholdet til Dem, og Deres Exempel. Havde De ikke omfattet alle hans Tanker og

Planer med saa megen Sympathi, saa stod han endnu kølig og vaklende. Han er halv uden Dem. Mener De derfor, at det er til Flemmings Lykke, at han har sluttet sig saa varmt til min Sag, saa —

GENERALINDEN.

Ja, det mener jeg.

DR. JELLINGE.

Ja, Frue, om De da ikke for Deres egen Skyld vil tillade mig, at jeg er Deres Ven og Støtte, saa tillad mig at være det for Flemmings. De kan gjøre hans Sag til min for bestandig.

GENERALINDEN.

Jeg vil gjøre alt for Flemmings Skyld.

DR. JELLINGE
(tager hendes Haand).

Tak, Frue.

FLEMMING
(løfter den ene Portière til Side og vil gaa ind, men standser og bliver staaende i Døren i nogle Øjeblikke).

DR. JELLINGE.

Jeg sagde før, at jeg var noget for Dem. Det var forfængelig sagt, og det var usandt. Ønsker jeg saa meget at være det, saa er det, fordi De er saa meget for mig.

GENERALINDEN
(vil trække Haanden tilbage).

Hr. Dr. —

DR. JELLINGE
(lidenskabeligt).

Blot jeg seer Dem, blot De kommer ind i Stuen, for ikke at tale om, naar De række mig Haanden til Farvel eller Goddag, saa — bliv ikke vred; men vi talte før om Sympathierne, at man ikke selv var Herre over dem. — De kan tro, jeg føler det ogsaa. De bøjer een i Knæ, uden at man aner, hvorledes det gaaer til, de vender op og ned paa eens Liv, selv om man strider imod. Og man bør ikke stride imod, for de rummer eens Lykke. (Vil kysse hendes Haand.)

GENERALINDEN
(trækker Haanden tilbage og rejser sig).

Hr. Dr. — var det ikke bedst — Flemming bliver saa længe borte —

FLEMMING
(gaaer frem, som om han intet havde hørt).

Naa —

DR. JELLINGE

Der er han.

FLEMMING.

Ja, nu har Du jo talt længe alene med Doktoren, Mor. Hvis Du ikke vil have, jeg skal

blive jaloux, maa Du nu ogsaa unde mig et Par Minutter. Vi blev ikke helt færdige før.

DR. JELLINGE.

Nu har Generalinden taget sin Beslutning, troer jeg.

FLEMMING
(med et flygtigt Blik paa ham).

Ja saa.

DR. JELLINGE
(til Generalinden).

Paa Gjensyn om lidt. Det er snart Spisetid. Saa haaber jeg, vi sees. (Ud i Baggrunden.)

ELLEVTE SCENE.

Generalinden. Flemming.

(Kort Pavse.)

GENERALINDEN.

Du kom saa underlig bag paa os.

FLEMMIMG
(betragter hende).

Saa?

GENERALINDEN.

Men Flemming — hvad gaaer der af Dig? Hvorfor seer Du saa mønstrende paa mig?

FLEMMING
(tager hende om Armen, seer fast paa hende og siger sagte).

Mor! hvad skal jeg tro?

GENERALINDEN.

Tro?

FLEMMING.

Jeg hørte, hvad han sagde til Dig. Jeg saae, hvorledes han saae paa Dig.

GENERALINDEN
(tilbage).

Flemming!

FLEMMING.

Det Syn, som I sad der, min Moder med en fremmed Mand, det Syn forvinder jeg ikke hele mit Liv.

GENERALINDEN.

Hvad troer Du dog om mig? Vi talte om Dig.

FLEMMING.

Ja vist. Det var sagtens af Kjærlighed til mig, at han vilde kysse Dig paa Haanden.

GENERALINDEN
(strengt).

Flemming! det er din Moder, Du taler til.

FLEMMING.

Aa Gud, min Moder, min elskede, tilbedte

Moder, som man har vovet at tilsmudse paa den Maade.

GENERALINDEN.

For Guds Skyld —

FLEMMING.

Jeg kjender Mændene, Mor, og jeg veed, at vi er nogle Slyngler. Naar en Mand taler i den Tone, saa tænker han — — jeg kunde slaa ham, slaa ham som en Hund.

GENERALINDEN.

Du gjør mig angst.

FLEMMING.

Man havde varet mig ad; men jeg troede det ikke, troede ikke engang, at Folk sagde det for Alvor; men nu veed jeg, at flytter vi to sammen, saa — — (Pludselig bestemt.) Tag dit Tøj paa og gaa.

GENERALINDEN.

Nej, nej —

FLEMMING.

Tag det paa, siger jeg. Jeg beder Dig, gjør det.

GENERALINDEN.

Du jager mig bort.

FLEMMING.

Nej. Jeg holder saa ubeskrivelig af Dig.

GENERALINDEN
(tager Tøjet paa).

Ja, ja da; men Du tager fejl, Flemming, og jeg beder Dig: begaa ikke noget overilet Skridt, som Du siden maa angre, og som kan have Gud veed hvilke Følger for din Fremtid.

FLEMMING.

Her er slet ikke Tale om min Fremtid.

GENERALINDEN.

Men jeg maa tale med Dig — snart — nu efter dette veed jeg slet ikke —

FLEMMING.

Han kommer — gaa, gaa! vi sees — gaa — imorgen! (Ud til venstre med GENERALINDEN.)

TOLVTE SCENE.

Dr. Jellinge. Flemming.

DR. JELLINGE
(fra Baggrunden. Studser ved Ingen at finde. Falder i Tanker. — Mod venstre.)

FLEMMING
(fra venstre).

DR. JELLINGE
(forbavset).

Deres Moder gik?

FLEMMING.

Ja, og nu gaaer jeg ogsaa. (I Døren.)

DR. JELLINGE.

Hvorfor? Maden staaer paa Bordet.

FLEMMING.

Vi sees imorgen ved Mødet.

DR. JELLINGE.

Hvad skal det sige? De kommer vel i hvert Fald og sover her i Nat?

FLEMMING.

Nej.

DR. JELLINGE.

Nej? Hvorfor ikke?

FLEMMING.

Fordi — Farvel. (Ud til venstre.)

DR. JELLINGE
(mod venstre).

Men — er Drengen gal! Flemming!

TRETTENDE SCENE.

Dr. Jellinge. Bavelse.

BAVELSE
(fra venstre i det samme).

Undskyld.

DR. JELLINGE.

Bavelse! igjen.

BAVELSE.

Ja, der var noget, jeg glemte at sige Dem før. Men Gud fri og frels! hvad er der paa Færde? Jeg mødte Generalinden paa Trappen. Hun saae helt perplex ud, hilste mig knap. Er der skeet noget?

DR. JELLINGE
(op og ned, distrait).

Ikke noget af Betydning.

BAVELSE.

De selv seer ogsaa ganske forfjamsket ud, og Flemming, som stod ude i Entréen, gik mig forbi uden at sige et Ord. Er der Kludder i Papirerne?

DR. JELLINGE.

Nej, nej. Hvad er det, De vil?

BAVELSE.

Det er angaaende imorgen. Jeg vil blot sige Dem, at jeg maa tale, jeg maa. Jeg kan ikke lade være.

DR. JELLINGE.

En anden Gang.

BAVELSE.

Nej, nu. Jeg har saa længe haft den Tale liggende, nu maa den springe.

DR. JELLINGE.

Ja, ja, i Fandens skinbarlige Navn, saa snak da løs. Men kom herind. Lad os tale om Tingene.

(Begge ud i Baggrunden.)

(Tæppet falder.)

TREDIE AKT.

Et Værelse paa et Hotel i Lyngby. Sparsomt meubleret. I Forgrunden tilvenstre et Vindu. I Forgrunden tilhøjre en Sofa op ad Væggen; over Sofaen et Spejl, foran samme et Bord. Stole her og der. I Baggrunden Dør til Trappen. Tilhøjre mod Baggrunden Dør til et andet Værelse.

Næste Formiddag.

FØRSTE SCENE.

Generalinden. Arendse.

GENERALINDEN.

Du tager fejl.

ARENDSE.

Nej, jeg forsikrer Dig: Fader er her. For lidt siden gik han forbi her udenfor paa Vejen. Det er ligesaa vist, som jeg staaer her.

GENERALINDEN.

Hvad Hensigt kan han dog have? Seer Flemming ham, bliver den Stakkel helt konfus.

ARENDSE.

Nu er hele Forsamlingen gaaet ind i den store Sal.

GENERALINDEN.

Har Du seet noget til Flemming?

ARENDSE.

Ja, han stod før og talte med Doktor Fabricius.

GENERALINDEN.

Og med Dr. Jellinge?

ARENDSE.

Nej, ikke med ham.

GENERALINDEN.

Hm. Hm.

ARENDSE.

Der gik han igjen.

GENERALINDEN.

Hvem?

ARENDSE.

Fader.

GENERALINDEN.

Lad ham ikke se Dig,

ARENDSE.

Han er borte nu. Han gik ind i Salen.

GENERALINDEN.

Aa, hvor jeg lider!

Arendse
(hen til hende).

Jeg synes dog, Du er roligere idag end igaar — i hvert Fald ikke saa bitter.

Generalinden.

Naar man er saa angst som jeg, har man kun Bønner paa Læben, selv til sine Fjender.

Arendse.

Hvorfor vil Du ikke fortælle mig, hvad Du og Flemming talte om igaar?

Generalinden.

Fordi vi ikke kom til noget Resultat. Det er Dagen idag, som afgjør alt. (Rejser sig.) Blot Fabricius snart vilde komme herop.

Arendse.

Sig mig engang, Mor, Fabricius — Doktor Fabricius — hvad Slags Anskuelser har han i Grunden?

Generalinden.

Jeg veed saamænd ikke. Hvorfor spørger Du om det?

Arendse.

Jo, for han gjør altid Kur til mig.

Generalinden.

Saa?

ARENDSE.

Men jeg kan ikke blive rigtig klog paa ham. Saadan ren Fritænker er han nu vist ikke. Men han er heller ikke som Fader. Han siger om sig selv, at han altid siger sin Mening, og dog er det mig umuligt at begribe, hvad det er, han mener.

GENERALINDEN.

Der kommer een op ad Trappen. **(Det banker paa Døren i Baggrunden.)** Kom ind!

ANDEN SCENE.

Forrige. Fabricius.

FABRICIUS
(fra Baggrunden).

God Morgen, mine Damer!

GENERALINDEN.

Tak. Jeg tænkte nok, De forstod det Vink, jeg gav Dem før fra Vinduet. — Naa? hvorledes gaaer det?

FABRICIUS.

Endnu kan jeg intet sige med Bestemthed. Dr. Jellinge har talt, temmelig kort. Nu taler Flemming.

GENERALINDEN.

Temmelig kort, siger De?

FABRICIUS.

Ja, det blev ikke saa varmt, som jeg havde ventet.

ARENDSE.

Hvor kan det være?

FABRICIUS.

Jeg veed ikke; men jeg er næsten bange for, der er kommen noget mellem ham og Flemming. De har ikke talt et eneste Ord sammen før Mødet. Flemming undgaaer ham ligefrem.

GENERALINDEN.

Noget imellem dem? men hvad i Alverden?

FABRICIUS.

Jeg er saa uvidende som et nyfødt Nor. Den eneste, der veed Besked, er Bavelse; han lader i hvert Fald, som han veed noget, og føler sig meget stor i den Anledning. De skulde se ham sidde dernede i Salen: Ryggen mod Kathedret, det ene Ben slaaet op over det andet; Hovedet dybt begravet i Flipperne; den højre Haand udspilet for Panden — saaledes: Tommelen og Langemand trykket mod Tindingerne; af og til sender han et Napoleons-Blik ud i Salen, sukker og — skifter Ben.

GENERALINDEN.

Hvad skal det dog blive til?

FABRICIUS.

Flemming klarer sig nok.

ARENDSE.

Og min Fader, ikke sandt? min Fader er her?

FABRICIUS.

Jo, Generalen kom med Toget fra Helsingør.

ARENDSE.

Og han er gaaet ind i Salen?

FABRICIUS.

Ja, han kom efter alle de andre og stillede sig helt bagest. Jeg troer ikke, Flemming har seet ham. Da jeg fik Øje paa ham, skyndte jeg mig strax hen og bød ham en Stol.

ARENDSE.

Det var pænt af Dem.

FABRICIUS.

Ja, jeg tænkte: naar Generalen sidder ned, er der mindre Udsigt til, at Flemming opdager ham.

ARENDSE.

De talte ikke med ham?

FABRICIUS.

«Vil Generalen ikke sidde ned?» — «Tak.» — Pavse. — Jeg blev staaende. Det var jo

muligt, at Generalen ønskede en eller anden Oplysning. Ganske rigtig. En Minut efter: «Er der holdt nogen Tale før denne?» — «Ja, Dr. Jellinge har sagt et Par Ord.» — »Kun et Par Ord?» Stor Forundring hos Generalen. Tilsidst et lille Smil. Jeg blev bestandig staaende. Det var jo muligt, Generalen ønskede flere Oplysninger, men nej. Han lod til at lytte med stor Interesse til, hvad Taleren sagde. Saa gik jeg herop.

GENERALINDEN.

Hvad Indtryk fik De af Flemmings Tale?

FABRICIUS.

Oprigtig talt, Frue, jeg var saa optaget af Generalen, at — — men jeg har bedt baade Strøm og Balle komme herop for at referere Stemningen paa de forskjellige Tidspunkter af Mødet.

GENERALINDEN.

Flemming selv kommer vel ogsaa, naar det hele er forbi?

FABRICIUS.

Naturligvis.

GENERALINDEN.

Blot Generalen ikke ogsaa — — han kan saa let faa at vide, at vi er her. I saa Fald maa

Du, Arendse, se at faa ham bort. Jeg maa tale alene med Flemming. **(Det banker paa Udgangsdøren.)** Kom ind!

TREDIE SCENE.

Forrige. Strøm.

STRØM
(fra Baggrunden).

God Morgen.

GENERALINDEN.

Naa, hvorledes gaaer det?

STRØM.

Ja, hvad skal man sige? Doktoren var mærkelig faamælt. Det har — som rimeligt er — gjort Deres Søn noget usikker. Han staaer og fedter i det.

GENERALINDEN.

Der kan De se, Fabricius.

STRØM.

Naar en ung Mand saaledes for første Gang træder op, saa kommer det fremfor alt an paa, at han — tager sine Tilhørere. Det gjør ikke saa meget, hvad han siger — noget nyt er der dog ingen, der kommer med — som Maaden, hvorpaa han siger det. Stemmeklangen, Blikket,

Pointeringen, Ordvalget! Han skal suge sine Tilhøreres Sandser til sig, de skal imponeres af det rent individuelle, ligegyldigt, hvad det saa er, der er individuelt. Blot de faaer noget at bide sig fast i: hans Gestus, hans Organ, ja, blot hans Ydre — en ejendommelig Frisure kan f. Ex. tidt være af stor Virkning. Og saa staaer Flemming der og seer ud som et ganske almindeligt Menneske.

GENERALINDEN.

Med andre Ord: han taber Slaget.

STRØM.

Jeg er bange for det. Ulykken er ogsaa den, at man har talt for meget om ham i Forvejen.

GENERALINDEN.

Hvad sagde jeg?

STRØM.

Folk har ventet sig noget ligefrem storartet af Mødet idag. Man har troet, at han vilde buldre som en Fos og skrige som et Savværk, og saa staaer han der og driver den af som en anden Ladegaardsaa. Man føler sig over al Beskrivelse skuffet. Jeg personlig har s'gu rent tabt Appetiten til den gode Frokost. Ja, undskyld, Frue, men hvad kunde det nytte, om jeg bandt Dem noget paa Ærmet? Gaar De med, Fabricius? Farvel, Frue.

FABRICIUS.

Farvel.

ARENDSE.

Gaaer De ogsaa?

FABRICIUS.

Ja, det kunde jo være, Generalen ønskede flere Oplysninger. **(Han og STRØM mod Baggrunden; da de aabner Døren, staaer BALLE udenfor.)**

FJERDE SCENE.

Forrige. Balle.

BALLE
(ind fra Baggrunden).

STRØM.

Naa, Balle, er Du der? hvad bliver det saa til?

BALLE
(bukker for Damerne).

STRØM.

Stadig ned ad Bakke?

BALLE
(ryster mismodig paa Hovedet).

GENERALINDEN.

Er der skeet noget særligt?

BALLE
(vinker med Haanden som een, der har opgivet alt).

STRØM.
Saa tal da, Mand.

FABRICIUS.
Det er for meget forlangt, naar man kjender Balle.

STRØM.
Er det meget skralt med Stemningen?

BALLE.
Kaput.

STRØM.
Saa til Helved! (Hurtig ud i Baggrunden.)

GENERALINDEN.
Er det Dem ikke muligt at forklare Dem lidt nærmere?

BALLE.
Jeg kom herud med et Par af Kammeraterne.

GENERALINDEN.
Naa —

BALLE.
Vi gav os til at klappe midt under.

FABRICIUS.
Det var dumt.

BALLE.

Det var godt ment.

GENERALINDEN.

Naa — og saa — —

BALLE.

Saa var der en Smedesvend her fra Byen, der gav sig til at fløjte i Fingrene.

FABRICIUS.

Tak Skjæbne.

BALLE.

Han blev sat udenfor, og vi kløede ham igjennem — De kan tro, pøj! men saa kunde Flemming ikke mere.

FABRICIUS.

Det har De gjort godt, Balle. Men kom nu, lad os gaa. Vi sees igjen om lidt, mine Damer. Tab nu ikke Modet. Jeg skal nok sende ham herop. (Ud i Baggrunden med BALLE.)

FEMTE SCENE.

Arendse. Generalinden. (Kort efter) **Generalen.**

GENERALINDEN
(i Sofaen).

Min stakkels Dreng.
(Pavse.)

ARENDSE.

Hys — Faders Stemme!

GENERALINDEN.

Lad ham kun komme. Nu er jeg ligegyldig overfor alt.

GENERALENS STEMME.

Døren tilhøjre? — Tak.

ARENDSE
(mod Baggrunden).

GENERALEN
(fra Baggrunden).

Jo, det er mig. Jeg har den Ære. God Morgen.

ARENDSE.

Skjænd ikke, Far. Vi kunde ikke holde ud at sidde hjemme.

GENERALEN.

Naa ja. Siden det rimeligvis baade er første og sidste Gang, han lokker Jer til Folkemøder, saa skal jeg holde min Mund. Kom. Saa tager vi hjem.

ARENDSE.

Ja men, Far, fortæl os dog først — — lille gode Far! Du kan jo begribe, vi sidder her i Angst og Spænding.

GENERALEN.

Det kan vi tale om i Vognen. Tag paa Jer.

ARENDSE
(mod Bordet).

Nej, at Du er her, Far! vi er som himmelfaldne, Moder og jeg. Du kom altsaa før fra Helsingør, end Du havde tænkt? Onkel har det altsaa bedre?

GENERALEN.

Ja.

ARENDSE
(giver sig god Tid med at tage Overtøjet paa).

Men at Du stod ud her!

GENERALEN.

Ja, man talte paa hele Vejen ikke om andet end Mødet her. Paa alle Stationer og i alle Coupéer var der vrimlende fuldt af Folk, som skulde med til det. Saa fik jeg ogsaa Lyst. Det Møde kom ogsaa mig en Smule ved, syntes jeg. Jo, Tak, jeg har faaet min Lyst styret. (Til Generalinden.) Jeg skal love for, han er en stor Mand, din Søn, en født Taler, en værdig Repræsentant for sit Folk. En gammel Kjælling fra Vartov kunde have gjort ham Rangen stridig. Naa, skynd Dig saa lidt.

ARENDSE.

Du er saa hastig, Far. — Det var altsaa rent mislykket, det Flemming sagde?

GENERALEN.

Ganske, som jeg havde tænkt mig det. Pjank! ikke Spor af sund Sans, ikke et Fjerdingspund Personlighed. Han kunde aldrig have givet mig et mere eklatant Bevis for, at jeg har Ret i eet og alt.

GENERALINDEN
(tager sin Hat paa).

Jeg synes dog ikke, Du seer ud til at være rigtig glad, Koll — skjøndt Du altsaa har faaet Ret.

GENERALEN.

Glad? Jeg gad nok se den Fader, der er glad, naar hans Søn bærer sig ad som et Fæ. Heldigvis kunde man ikke se mig der, hvor jeg sad.

GENERALINDEN.

Du synes dog altsaa, at han endnu ligesom hører Dig til?

ARENDSE.

Det gjorde Dig i Grunden ondt for ham, Far.

GENERALEN.

Nej, min Pige, der er vist ingen, der under ham den Douche, han har faaet, saa hjerteligt som jeg. Men ærlig talt: jeg havde ikke troet, han var dum. Efter at jeg har hørt ham tale, er jeg ikke langt fra at betragte ham som halv-

fjollet. Og den Betragtning har unægtelig bevirket, at jeg nu seer paa ham med en vis Medlidenhed. Kom saa, Hedvig.

ARENDSE.

Far, troer Du ikke, Du kunde skaffe mig et Par Stykker Smørrebrød. Jeg er saa umaadelig sulten. Jeg maa have noget, før vi tager bort.

GENERALEN.

Saa! skal Du nu spise! (Søger efter en Klokke.) Det lader ikke til, man holder Ringeapparater i dette velsignede Hotel.

ARENDSE.

Jeg kan godt gaa med ned, Fader. Saa gaaer det hurtigere.

GENERALEN.

Ja, skynd Dig saa lidt, inden Mødet hæves.

GENERALINDEN.

Er Mødet ikke forbi endnu?

GENERALEN.

Nej. Ligesom jeg gik, var der en anden Kylling, der begyndte at gale. En lille tyk een.

GENERALINDEN.

Bavelse, sagtens.

GENERALEN.

Kom saa.

GENERALINDEN.

Jeg bliver her saa længe.

ARENDSE.

Giv mig din Arm, lille Far, saa er det ligesom den Gang, vi rejste sammen, kan Du huske? Det var saa morsomt, naar Folk troede, jeg var gift med Dig.

GENERALEN.

Ja, Du er en Lux, er Du.

ARENDSE.

Troer Du ikke nok, jeg kan faa et Stykke med røget Lax, Far? (Ud i Baggrunden med GENERALEN.)

SJETTE SCENE.

Generalinden. (Kort efter) **Fabricius.**

GENERALINDEN
(er urolig, rejser sig, gaaer til Vinduet).

(Det banker paa Døren tilhøjre.)

GENERALINDEN.

Hvem er det?

FABRICIUS
(stikker Hovedet ind ad Døren).

Er De alene?

GENERALINDEN.

Ja.

FABRICIUS.

Her er Synderen, Frue. **(Trækker sig tilbage.)**

SYVENDE SCENE.

Generalinden. Flemming.

FLEMMING

(fra højre).

GENERALINDEN.

Flemming!

FLEMMING.

Det er forbi, Mor.

GENERALINDEN.

Hvad vil det sige? forbi?

FLEMMING.

Een Kandidat forlod Examen, som der staaer i Avisen. En saa fuldkommen Fiasco, som Generalen kunde ønske sig den.

GENERALINDEN.

Har Du seet ham?

FLEMMING.

Ja.

Generalinden.

Nede i Salen? og det var det, som —

Flemming
(kort).

Nej.

Generalinden
(trækker ham hen til Sofaen, hvor de sætter sig).

Fortæl, hvorledes det hele gik til. Hvor var det muligt, Du saa ganske kunde gaa fra det? Igaar var Du jo saa sikker, Doktoren ogsaa. Jeg kan slet ikke forstaa — jeg er saa angst for, at — — Aa, naar Du vidste, hvor dette gaaer mig nær. Sid dog ikke saa tavs der og pin mig. Havde Du da ikke forberedt Dig?

Flemming
(efter en kort Pavse).

Jeg vil sige Dig, Moder, at der var Øjeblikke igaar, hvor jeg tænkte paa at trække mig tilbage fra det hele. Men jeg kunde ikke. Jeg var drevet for vidt frem. Saa tog jeg mig sammen det bedste, jeg kunde, men —

Generalinden.

Men?

Flemming.

Men da jeg begyndte at tale, lød det altsammen anderledes for mig, end jeg havde tænkt.

GENERALINDEN.

Lød anderledes?

FLEMMING.

Ja. Det er ikke saaledes at forklare, men det klang for mig som Fraser, alt, hvad jeg sagde — den ene hulere og hæsligere end den anden. Ordene blev tykke i Munden paa mig. Jeg gad tilsidst ikke mere.

GENERALINDEN.

Jamen hvorfor? Du maa dog kunne give en Grund.

FLEMMING.

Den simple Grund, at jeg har tabt Troen paa ham, som har lært mig Fraserne.

GENERALINDEN.

For Guds Skyld — hvad er der foregaaet mellem Dig og Doktoren?

FLEMMING.

Ingenting.

GENERALINDEN.

Jo jo. Du skal betro Dig til mig. Hvad sagde Du til ham igaar, da jeg var gaaet?

FLEMMING.

Jeg sagde Farvel.

GENERALINDEN.

Farvel?

FLEMMING.

Og gik.

GENERALINDEN.

Gik?

FLEMMING.

Ud i Dyrehaven, troer jeg. Jeg veed knap. I Nat sov jeg paa Hotel, eller rettere: jeg sov ikke.

GENERALINDEN.

Og Du har slet ikke talt med ham idag?

FLEMMING.

Nej.

GENERALINDEN
(gaaer fra ham).

Aa, Du har baaret Dig ad som et galt Menneske.

FLEMMING.

Fordi jeg endelig engang har tænkt paa andre end mig selv?

GENERALINDEN.

Paa mig?

FLEMMING.

Ja. Paa Dig, paa Dig, paa Dig! Siden jeg igaar forlod Doktorens Hus, har jeg ikke

tænkt paa andre end paa Dig; paa Dig, som har født mig til Verden, som har elsket mig over alt, som har vovet saa meget for min Skyld, og som jeg har lønnet saa nederdrægtigt!

GENERALINDEN.

Du?

FLEMMING.

Ja, er det ikke mig, som har ført Dig sammen med den Mand, mig, som har lært Dig at se op til ham, at stole paa ham, at holde af ham, mig, som har bragt Dig ind i alt det — Uføre! Jeg fortjener den Skam, som denne Dag har bragt over mit Hoved.

GENERALINDEN
(hen til ham).

Du maa ikke gjøre mig saa ulykkelig, Flemming! jeg, som ikke lever for andet end for at se Dig blive til noget! at jeg nu skal være Skyld i — — Flemming! Du bedømmer Dr. Jellinge forkert. Herre Gud! Hvad er det, han har gjort? Han har maaske bedt om mit Venskab.

FLEMMING.

Venskab! haa!

GENERALINDEN.

For din Skyld har han gjort det, for at binde Dig saa meget stærkere til sig.

FLEMMING.

Du er naiv, Mor.

GENERALINDEN.

Det er Dig, der er naiv, Flemming. Jeg kan bedømme Doktoren i dette Forhold, Du ikke, jeg som Kvinde kan det. Troer Du ikke, vi Fruentimmer tidt maa høre paa eet og andet, som vi kunde oprøres over, hvis vi ikke vidste, at Mændene mener saa lidt med det, de siger.

FLEMMING
(heftigt).

Aa, Mor! — nej, nej! sig ikke mer. Du skal ikke opofre din Sanddruhed for min Skyld. Ham vasker Du dog ikke ren. Jeg kjender hans Anskuelser om Forholdet mellem Mand og Kvinde. Jeg har selv faaet de samme gjennem Omgangen med ham. Det er det, der piner mig mest. For det undskylder ham.

GENERALINDEN.

Du maa forsone Dig med ham, Flemming. Hele din Fremtid er ødelagt, hvis Du ikke gjør det.

FLEMMING.

En Forsoning er heldigvis unyttig nu efter min mislykkede Debut.

GENERALINDEN.

Saa taler jeg med ham.

FLEMMING
(farer op).

Du —? (Bønligt). Lov mig, Mor, at Du aldrig mere vil se den Mand for dine Øjne. Jeg vil ikke kunne udholde den Tanke.

GENERALINDEN.

Du fornærmer mig, Flemming.

FLEMMING.

Det er sandt. Hele denne Samtale er en Fornærmelse mod Dig. Men Skylden er hans. Han har besudlet alt det i Livet, som jeg har agtet og æret højst, Dig først og fremmest. Han har gjort Dig, min Moder, til en almindelig Kvinde i mine Øjne. Det er en Forbrydelse. (Stærkt.) Gaa hjem til Fader.

GENERALINDEN
(seer et Øjeblik forskrækket paa ham, siger saa roligt).

Ja. Du har Ret. For din Skyld, for din Skyld kan jeg indse, at det er nødvendigt. — Nej, nej, Du skal ikke være bange. Du har ikke saaret mig. Jeg takker Dig tværtimod. Men Du selv? Det er dog Dig, det hele kommer an paa. Hvad Vægt ligger der paa min Fremtid?

FLEMMING.

Ja, min er det ikke værdt at tale om. Naar man er blevet saaret saa dybt, som jeg er blevet det, tager det Tid, inden man retter sig igjen.

At tænke sig, at han aldrig har gjort andet end benytte mig! — — Ja, Du kan komme med de tusinde Grunde derimod. Min Tvivl dræber Du ikke. Og den Tvivl, forstaaer Du — den Tvivl gjør, at jeg spytter ad hele Partiet, ad alle Partier og Partiførere.

GENERALINDEN
(smiler).

Vær nu ikke noget Barn, Flemming! Herre Gud — fordi Du idag ikke har gjort Lykke! Du er for ung endnu til den store Opgave, Du har sat Dig. Vent et Par Aar. Det Uheld, Du har havt, vil snart være glemt.

FLEMMING.

Jeg duer ikke til Politiker, har heller aldrig troet, jeg gjorde det. Det er kun Trods mod Fader, som har drevet mig frem.

GENERALINDEN.

Du skylder mig at blive til noget, Flemming — om end ikke til noget ualmindeligt, saa dog til noget hæderligt og dygtigt. Skulde dette blive Slutstenen paa vort Samliv? Saa staaer jeg til Skamme for Alverden som den usleste Moder.

FLEMMING.

Nej — nej —

GENERALINDEN.

Vi maa skilles nu, det kan ikke være andet. Den enes Pligt staaer den andens i Vejen. Men, Flemming, vi sees nok igjen. Lad det Gjensyn blive et lykkeligt Gjensyn. Saa har jeg dog ikke levet forgjæves.

FLEMMING
(kysser hende).

Aa, Mor.

OTTENDE SCENE.

Forrige. Generalen. Arendse.

(GENERALEN og ARENDSE fra Baggrunden.)

GENERALEN.

Naturligvis: Kys og Klap skal han have, fordi han har kompromitteret sin Faders gode Navn.

GENERALINDEN
(imod ham).

Koll.

FLEMMING
(staaer tavs og seer paa Faderen).

GENERALEN
(mod ham).

Dumrian!

FLEMMING
(tier).

GENERALEN.

Skørhovede Dumrian! Hvor blev saa de mange Ideer af? Hvad kom der saa ud af det ærlige Arbejde? (Stamper i Gulvet.) Naa, saa forsvar Dig, for Fanden!

FLEMMING.

Jeg har intet Forsvar, ikke overfor Dig.

GENERALEN
(op og ned).

Ikke en Gang det!

FLEMMING.

Nej.

GENERALEN.

Sidst vi taltes ved, havde Du ellers Ord nok; det var ravgalt, det, Du sagde, frækt, det, Du vilde. Men der var dog Fart i Dig, noget af en Mand. Selv det, at Du gav Dig til at slaas med mig, var bedre end det blege Næb, Du nu staaer med.

GENERALINDEN.

Haan ham ikke.

GENERALEN.

Sig imod for Fanden, sig mig imod!

FLEMMING.

Jeg kan ikke.

GENERALEN.

Jeg har aldrig skammet mig over Dig som idag. Om jeg selv havde pebet Dig ud — jeg vilde dog havt mere Agtelse for Dig end nu, da dit eget Parti med Doktoren i Spidsen trækker paa Smilebaandet af Dig. Hvor taaler Du det? Slaa dem ned, de Hunde!

FLEMMING.

Jeg har intet Parti.

GENERALEN.

Ja, det er Følgen af at stole paa den Slags gudsforgaaende Røvere.

FLEMMING.

Du har Ret. Det er Følgen.

GENERALEN
(forundret).

Hvad behager? har jeg Ret? Jeg troer min Salighed, Drengen begynder at lade, som om han var min Søn, alligevel.

FLEMMING.

Det er jeg, Far. (Tager Generalinden i Haanden og fører hende over til Generalen.) Jeg giver Dig Moder tilbage.

GENERALINDEN
(skjuler sig hos Generalen).

Koll. — Ræk ham din Haand.

FLEMMING.

Vær god mod Moder.

GENERALEN.

Bed hellere hende —

GENERALINDEN
(omfavner ham heftigt).

Aa — Koll, Koll!

FLEMMING
(smiler og seer et Øjeblik paa dem, siger saa ligesom befriet).

Ja, vil Du saa give mig din Haand, Far?

GENERALEN
(rækker ham den).

Der.

ARENDSE
(hen til dem).

Gud ske Lov!

GENERALEN.

Men sig mig saa — hvad betyder alt dette her? hvorfor stod Du og vrøvlede dernede? hvad er der kommen mellem Dig og Doktoren? hvorfor er Moder med eet bleven saa blid som et Lam?

FLEMMING.

Det vil Moder selv fortælle Dig, naar I blive alene.

GENERALEN.

Moder?

GENERALINDEN.

Ja, naar vi blive alene.

FLEMMING.

I faaer Tid nok, for nu rejser jeg fra Jer.

GENERALEN.

Hvorhen?

FLEMMING.

Til Udlandet først; saa hjem for at gifte mig.

GENERALEN.

Med hvem?

FLEMMING.

Med den Pige, jeg holder af, og som aldrig har holdt af andre end mig.

GENERALEN
(farer op).

Jeg giver aldrig mit Samtykke.

FLEMMING.

Det er heller ikke nødvendigt.

GENERALEN
(hidsig).

Nej, den Dreng, den Dreng! bliver han ikke ved!

GENERALINDEN.

Koll —

FLEMMING.

Jeg har lært at give Dig Ret i eet Punkt, Far, og det er det, som angaaer Forholdet mellem Mand og Kvinde. Jeg har fundet Ro i din Anskuelse om den Ting. Derfor gifter jeg mig. Det bør Du respektere.

GENERALEN.

Naa, og hvad saa? naar Du har giftet Dig? hvad saa? — hvad vil Du saa leve for?

FLEMMING.

Jeg har før brugt for mange Ord. Nu vil jeg tie. Hvad jeg saa svarede, vilde Du kun le ad mig og kalde mig en Fantast. Kun det vil jeg sige, at jeg vil gjøre det, som Du og din Slægt ikke har gjort — arbejde for og med den Generation, som kommer. Min egen er kun til for at springes over.

GENERALEN.

Det er en god Snak, Flemming. Ingen Generation er til for at springes over, medmindre den selv vil springes over. Og seer Du: det er just min Generations Styrke, at det vil den ikke. Den vil tvinge Jer til at bygge videre paa det hos os, som er godt.

FLEMMING.

Det kan den ikke.

GENERALEN.

Vent med at dømme, til Du er bleven Mand, og lad os saa tales ved.

FLEMMING.

Mand?

GENERALEN.

Ja, jeg veed nok: Du har troet at være Mand, fra Du var sytten Aar. Men Du har endnu langt tilbage. Jo tidligere man bilder sig ind at være sit Livs Opgave voxen, des senere bliver man det; og bilder man sig for meget ind, bliver man det aldrig.

FLEMMING.

Du dømmer haardt, Far.

GENERALEN.

Ikke blot haardt. (Slaaer ham paa Skulderen.) Der er dog noget hos min Generation, som Du respekterer. Du kunde endogsaa ønske, Du selv havde mere af det. Trøst Dig, min Søn, Du har det, alle I unge Mennesker har det; men I indseer det ikke, før I har gjort en Dumhed, som er lige ved at tage Vejret fra Jer.

FLEMMING
(med et Smil).

Ja ja, Far, lad os da haabe, at jeg engang, naar min Tid kommer, maa forstaa at føre mine Ideer igjennem lige saa kraftigt og klart, som Du har gjennemført dine.

GENERALEN.

Du taler endnu om Ideer?

FLEMMING.

Ja, Ideerne har jeg ikke sluppet, kun Partiet. (Raab udenfor.) Hvad er det?

GENERALINDEN
(ved Vinduet).

Aa, Herre Gud, det er Bavelse, som har gjort stormende Lykke.

NIENDE SCENE.

Forrige. Fabricius.

FABRICIUS
(fra Baggrunden).

Vognen holder for Døren.

GENERALINDEN.

Tak.

FLEMMING
(til Generalen).

Maa jeg forestille Dig min Ven, cand. med. Fabricius.

GENERALEN
(gjenkjendende).

Ah —

FLEMMING.

Fabricius har længe ønsket at gjøre dit Bekjendtskab. Jeg haaber, Du vil betragte ham som en god Ven af Huset, naar jeg nu rejser bort. Han vil gjøre, hvad hàn kan, for at erstatte mig.

GENERALEN.

Med Hensyn til Damerne er jeg bange for, det vil falde Dem lidt svært. — Hvad siger Du, Hedvig?

GENERALINDEN.

Jeg siger, at jeg vil blive glad, hver Gang jeg seer Dem.

FABRICIUS
(til Arendse).

Og De, Frøken?

ARENDSE.

Jeg siger det samme som Moder.

GENERALEN.

Ja, saa kan det nok ikke nytte, jeg gjør mig kostbar. De skal være mig velkommen. — Kom saa.

FABRICIUS
(aabner Døren i Baggrunden).

Hvad er det? Doktoren kommer herop.

(Ud i Baggrunden med ARENDSE.)

FLEMMING
(hurtigt til Generalen).

Saa maa I gaa ud den anden Vej.

GENERALEN.

Hvorfor?

FLEMMING.

Fordi — fordi Moder ikke maa træffe sammen med Dr. Jellinge.

(Deres Blikke mødes. En kort Pavse.)

GENERALEN.

Giv mig din Arm, Hedvig. Vi har ikke noget at skamme os for. — Tak, min Søn.

(Ud i Baggrunden med GENERALINDEN, hilsende Dr. JELLINGE, som kommer til Syne i Døren.)

TIENDE SCENE.

Flemming. Dr. Jellinge. (Kort efter) **Bavelse.**

DR. JELLINGE
(mod Flemming).

Flemming.

FLEMMING.

Hr. Dr., jeg troer ikke, det kan nytte —

DR. JELLINGE.

Blot et Ord; ikke om Dem og mig — mellem os er det forbi, naturligvis — men om Deres Ansvar overfor den Tid og Slægt, De tilhører. Det skulde gjøre mig ondt, om det gaaer Deres Generation, som det er gaaet min. Det maa ikke ske, og De maa gjøre Deres til, at det ikke skeer. De gamle maa ikke ogsaa holde Dem nede.

FLEMMING.

Dersom det skeer, hvis er saa Skylden? Deres, Hr. Dr., Deres, fordi De ikke har kæmpet under et uplettet Flag. Levvel.

(Ud i Baggrunden.)

BAVELSE
(samtidig fra Baggrunden).

Lad ham bare gaa, nu har De jo mig. Det er sgu mig, der bliver valgt.

DR. JELLINGE.

Gud fri og frels!

BAVELSE.

Ja, det er der nok Grund til at sige to Gange.

(Tæppet falder.)

